

Ročník 2010

Sbírka instrukcí a sdělení

MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 4

Rozeslána dne 7. července 2010

Cena 116,- Kč

OBSAH:

8. I n s t r u k c e Ministerstva spravedlnosti ze dne 11. června 2010, č. j. 59/2010-MOC-J, kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou ve věcech občanskoprávních a obchodněprávních

Obsah

Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 11. června 2010, č. j. 59/2010-MOC-J, kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou ve věcech občanskoprávních a obchodněprávních

	str.
Základní normativní úprava	§ 1 112
ČÁST PRVNÍ FORMY STYKU S CIZÍMI ORGÁNY	
Přímý styk	§ 2 112
Styk prostřednictvím ministerstva (nepřímý styk)	§ 3 112
Styk podle Haagských úmluv	§ 4 112
Styk se zastupitelskými úřady (jiný než přímý)	§ 5 113
Používání datových schránek	§ 6 113
ČÁST DRUHÁ MEZINÁRODNÍ PRÁVNÍ POMOC	
Hlava I Obecná ustanovení	§ 7-14 113
Hlava II Aktivní a pasivní právní pomoc ve vztahu k členským státům EU	§ 15-18 115
Hlava III Aktivní právní pomoc ve vztahu k nečlenským státům EU	
Oddíl I Dožádání o doručení písemností v cizině mimo EU	§ 19-25 116
Oddíl II Dožádání o provedení důkazu nebo jiného procesního úkonu v cizině mimo EU (vztahuje se též na Dánsko)	§ 26-31 117
Hlava IV Pasivní právní pomoc ve vztahu k nečlenským státům EU	§ 32-36 119
ČÁST TŘETÍ JURISDIKČNÍ A KOLIZNÍ OTÁZKY V OBLASTI OBČANSKOPRÁVNÍ	
Hlava I Obecná ustanovení	§ 37-41 120
Hlava II Obor práva rodinného	
Oddíl I Úprava výchovy a výživy (základní informace)	§ 42 121
A. Rodičovská zodpovědnost	§ 43 122
B. Výživné	§ 44-49 122
Oddíl II Rozvod manželství	§ 50 123
Oddíl III Osvojení	§ 51-52 123
Oddíl IV Opatrovnictví	§ 53 124
Oddíl V Mezinárodní únosy dětí	§ 54-55 125
Hlava III Obor práva dědického	§ 56-60 125
ČÁST ČTVRTÁ RŮZNÉ	
Ověřování veřejných listin	§ 61 126
Zjišťování adres	§ 62 126
Osvobození od uložení žalobní jistoty	§ 63 126
ČÁST PÁTÁ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	§ 64-67 126
PŘÍLOHA č. 1 Seznam vybraných ústředních orgánů podle čl. 2 odst. 1 (čl. 18) Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (vyhl. č. 85/1982 Sb.)	130
PŘÍLOHA č. 2 Seznam ústředních orgánů podle čl. 2 odst. 1 (čl. 24) Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních (vyhl. č. 129/1976 Sb.)	134
PŘÍLOHA č. 3 Seznam kantonálních ústředních úřadů pro právní pomoc ve věcech občanských a obchodních ve Švýcarsku	136
PŘÍLOHA č. 4 Seznam vzorů pro styk s cizinou	139
PŘÍLOHA č. 5 Seznamy států vázaných některými pro praxi důležitými mnohostrannými mezinárodními úmluvami	140

PŘÍLOHA č. 6	Seznam států, do nichž nelze zasílat soudní písemnosti přímo poštou podle čl. 10 odst. a) Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (vyhl. č. 85/1982 Sb.)	142
PŘÍLOHA č. 7	Seznam států, s nimiž je ve dvoustranné mezinárodní smlouvě dohodnuto automatické zasílání pravomocných soudních rozhodnutí, která mohou vyvolat zápis v matrice cizího státu	143
PŘÍLOHA č. 8	Seznam států, v nichž si zastupitelský úřad ČR musí předem vyžádat souhlas s vyřizováním dožádání o zajištění důkazu ve vztahu k českému občanovi (čl. 15 Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních - vyhl. č. 129/1976 Sb.)	144
PŘÍLOHA č. 9	Seznam států, v nichž je zpoplatněno doručování písemností	145
PŘÍLOHA č. 10	Seznam států, s nimiž je ve dvoustranné mezinárodní smlouvě sjednáno vzájemné zjišťování adres	146
Vzor 1	Předkládací zpráva pro Ministerstvo spravedlnosti	148
Vzor 2	Dožádání cizozemskému soudu prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti	149
Vzor 3	Žádost o doručení soudní nebo mimosoudní písemnosti v cizině	150
Vzor 4	Dožádání o poskytnutí mezinárodní právní pomoci podle Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních z 18. března 1970	155
Vzor 5	Dožádání zastupitelskému úřadu ČR o doručení	159
Vzor 6a	Usnesení soudu o uložení písemného prohlášení	160
Vzor 6b	Místopřísežné prohlášení	162
Vzor 7	Návrh na uznání a nařízení výkonu rozhodnutí soudu ČR ve věci výživného pro oprávněného žijícího na území ČR proti povinnému žijícímu v cizině	163
Vzor 8	Vyřízení dožádání cizího soudu	165
Vzor 9	Oznámení o úmrtí cizince na území ČR zasílané přímo cizímu zastupitelskému úřadu	166
Vzor 10	Zaslání rozhodnutí, které může vyvolat zápis v matrice cizího státu, přímo cizímu zastupitelskému úřadu	167
Vzor 11	Doručný list	168
Vzor 12	Doručný list	170
Vzor 13	Žádost o doručení písemností určeným osobám v Ruské federaci / Běloruské republice	172
Vzor 14	Dožádání o provedení procesního úkonu v Ruské federaci / Běloruské republice	174
Vzor 15	Sdělení justičních orgánů České republiky o vyřízení dožádání o provedení procesního úkonu / o doručení písemností	176

8

Instrukce

Ministerstva spravedlnosti

ze dne 11. června 2010, č. j. 59/2010-MOC-J,

**kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou
ve věcech občanskoprávních a obchodněprávních**

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) stanoví:

§ 1

Základní normativní úprava

Instrukce upřesňuje postup justičních orgánů ve věcech s mezinárodním prvkem, jejichž kolizní a procesní úpravu obsahují:

- a) dvoustranné mezinárodní smlouvy o právní pomoci (seznam dostupný na webových stránkách ministerstva),¹⁾
- b) mnohostranné mezinárodní úmluvy (seznam dostupný na webových stránkách ministerstva),²⁾
- c) právní předpisy Evropské unie (dále jen „EU“) (seznam dostupný na webových stránkách ministerstva),³⁾
- d) zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů. (dále jen „ZMPS“).

ČÁST PRVNÍ**FORMY STYKŮ S CIZÍMI ORGÁNY**

§ 2

Přímý styk

(1) Justiční orgány České republiky (dále jen „ČR“) se stýkají přímo s justičními orgány členských států EU způsobem stanoveným právními předpisy EU³⁾ v rozsahu působnosti těchto předpisů.

(2) Justiční orgány ČR se mohou stýkat přímo také s justičními orgány jiných států, je-li tak stanoveno mezinárodní smlouvou.

(3) Dále se mohou stýkat přímo s konzulárními úřady a konzulárními odděleními zastupitelských úřadů cizích států⁴⁾ v ČR nebo se sídlem mimo ČR, které vykonávají konzulární působnost pro ČR. Přímý styk s nimi je přípust-

ný v oblasti výkonu konzulárních funkcí s výjimkou případů podle ustanovení § 47 odst. 4 ZMPS.

(4) Podání justiční orgán ČR adresuje a zasílá přímo příslušnému cizímu justičnímu orgánu nebo příslušnému cizímu zastupitelskému úřadu.

(5) Je-li justičnímu orgánu ČR zasláno podání přímo cizím justičním orgánem či jiným orgánem v cizině, ač nejde o stát, s nímž je stanoven přímý styk, nebo zastupitelským úřadem cizího státu mimo případy v § 2 odst. 3, předloží jej ministerstvu, které doporučí další postup.

§ 3

**Styk prostřednictvím ministerstva
(nepřímý styk)**

(1) Není-li stanoveno jinak, styk justičních orgánů ČR s cizími justičními orgány i s cizími fyzickými a právnickými osobami se uskutečňuje nepřímo prostřednictvím ministerstva.

(2) Podání adresované příslušnému cizímu orgánu s přílohami zašle justiční orgán ČR ministerstvu s **předkládací zprávou** na zvláštním listu (vzor 1).

(3) Ministerstvo zprostředkuje postoupení podání příslušnému cizímu orgánu a samo sleduje a v přiměřených lhůtách urguje jeho vyřízení. O průběhu vyřízení informuje ministerstvo příslušný justiční orgán.

§ 4

Styk podle Haagských úmluv

V souladu s Úmluvou o doručování soudních a mimo-soudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních ze dne 15. 11. 1965 (vyhl. č. 85/1982 Sb. - dále jen „Úmluva o doručování“) a Úmluvou o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních ze dne 18. 3. 1970 (vyhl. č. 129/1976 Sb. - dále jen „Úmluva o provádění důkazů“) se stýkají justiční orgány ČR přímo s ústředními orgány členských států obou uvedených

¹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

²⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Mnohostranné vztahy.

Bližší informace k jednotlivým smlouvám včetně aktuálního seznamu jejich smluvních stran lze nalézt na webových stránkách příslušných mezinárodních organizací, zejména:

- Rady Evropy (Evropské úmluvy) - <http://conventions.coe.int> - v sekci „Treaties“;

- OSN - <http://treaties.un.org/> - v sekci „Databases“;

- Haagské konference mezinárodního práva soukromého (Haagské úmluvy) - <http://www.hcch.net> - v sekci „Conventions“.

Aktuální seznam mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána, lze nalézt na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz v sekci Mezinárodní smlouvy. Texty smluv lze nalézt na webových stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz v sekci Legislativa - Sběrka mezinárodních smluv.

³⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - Právo EU v oblasti civilní.

⁴⁾ Vyhledat příslušný zastupitelský úřad cizího státu lze na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí: www.mzv.cz ve vyhledávací v levé horní části „Státy a území“.

Úmluv (údaje o ústředních orgánech lze nalézt na webových stránkách Haagské konference mezinárodního práva soukromého - Úmluva o doručování - č. 14, Úmluva o provádění důkazů - č. 20).⁵⁾

§ 5

Styk se zastupitelskými úřady jiný než přímý

(1) Při styku se zastupitelskými úřady ČR v zahraničí⁶⁾ si justiční orgán ČR může zvolit z následujících alternativ:

- a) Se zastupitelskými úřady ČR v zahraničí se justiční orgán ČR stýká prostřednictvím podatelny Ministerstva zahraničních věcí. Písemnosti je třeba adresovat následujícím způsobem:

Ministerstvo zahraničních věcí
pro Velvyslanectví ČR (Generální konzulát ČR) v .....
Loretánské nám. 101/5
118 00 Praha 1 - Hradčany

Ministerstvo zahraničních věcí poté předá písemnosti příslušnému zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí.

Dokument určený zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí je možné doručit rovněž do datové schránky Ministerstva zahraničních věcí, které pro něj provede autorizovanou konverzi dokumentů z moci úřední a vzniklý výstup autorizované konverze dokumentů předá příslušnému zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí (pro používání datových schránek viz § 6).

- b) Se zastupitelskými úřady ČR v zahraničí se justiční orgán ČR stýká přímo bez dalšího zprostředkovatele. Písemnosti jsou pak adresovány a zasílány poštou (s využitím mezinárodní poštovní doručky s návratkou) přímo zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí, v naléhavých případech lze eventuálně využít expresních doručovacích služeb.
- c) Je-li to v konkrétním případě vhodné a za podmínky, že není nutné garantovat bezpečnost doručení zprávy, kontrolu její integrity a věrohodnost jejího dalšího využití, lze pro komunikaci se zastupitelským úřadem ČR v zahraničí využít též faxu či elektronické pošty.

(2) Styk justičních orgánů ČR se zastupitelskými úřady cizích států⁴⁾ se sídlem v ČR se uskutečňuje nepřímo prostřednictvím ministerstva (viz § 3).

(3) Styk justičních orgánů ČR se zastupitelskými úřady cizích států⁴⁾ se sídlem mimo ČR, které vykonávají diplomatickou a konzulární působnost pro ČR, se uskutečňuje prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v příslušném státě.

(4) Při styku s konzulárními úřady a konzulárními odděleními zastupitelských úřadů cizích států při výkonu konzulárních funkcí se uplatní výjimka v § 2 odst. 3.

§ 6

Používání datových schránek

(1) Povinnost používání datových schránek podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, není touto instrukcí dotčena. Je však nutné vždy v konkrétním případě zvážit, zda povaha doručovaných doku-

mentů umožňuje použití datové schránky a zda lze pro příslušný dokument provést autorizovanou konverzi dokumentů podle shora uvedeného zákona. Doručování prostřednictvím datové schránky není vhodné zejména pro:

- písemnosti určené cizozemským orgánům (včetně zastupitelských úřadů cizích států se sídlem v ČR i mimo ČR a včetně písemností zasílaných cizozemským orgánům diplomatickou cestou prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v zahraničí);
- písemnosti zaslané cizozemskými orgány, které ministerstvo předává příslušným orgánům ČR k dalšímu opatření (např. dožádání o právní pomoc);
- listiny vydané osobám, které jejich prostřednictvím hodlají uplatit svá práva v cizině (osvědčení o českém právu, superlegalizace, Apostily);
- písemnosti, které jsou vydávány v souvislosti s žádostmi o bezplatnou právní pomoc podle zákona č. 629/2004 Sb., o zajištění právní pomoci v sporech v rámci Evropské unie, a podle Evropské úmluvy o předávání žádostí o právní pomoc (Štrasburk, 27.1.1977 - sdělení č. 110/2000 Sb.m.s.) a Dodatkového protokolu k ní (Moskva, 4.10.2001, sdělení č. 90/2005 Sb.m.s.).

(2) Při zasílání písemností zastupitelským úřadům ČR v zahraničí se využívá datové schránky Ministerstva zahraničních věcí, neboť zastupitelské úřady ČR vlastní datové schránky nemají.

ČÁST DRUHÁ

MEZINÁRODNÍ PRÁVNÍ POMOC

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 7

Mezinárodní právní pomoc zahrnuje:

- a) dožádání justičních orgánů ČR o doručení písemnosti nebo o provedení důkazů a dalších procesních úkonů v cizině adresovaná cizozemským orgánům (aktivní právní pomoc),
- b) obdobná dožádání cizích justičních orgánů adresovaná justičním orgánům ČR (pasivní právní pomoc).

§ 8

Ochrana veřejného pořádku

(1) Justiční orgán ČR dbá při vyřizování cizích dožádání o právní pomoc, aby vyřízením nebyl poškozen veřejný pořádek ČR.

(2) Má-li justiční orgán ČR za to, že by vyřízení cizího dožádání ohrozilo svrchovaná práva, bezpečnost a jiné důležité zájmy ČR, předloží věc ministerstvu.

§ 9

Doručování osobám požívajícím imunit

(1) Je-li dána pravomoc soudů ČR podle § 47 odst. 3 ZMPŠ, zasílají justiční orgány ČR písemnosti adresované osobám požívajícím v ČR imunit a jim na roveň postavených výsad anebo osobám, jež bydlí nebo se zdržují v jejich bytech, ministerstvu s **předkládací zprávou** na zvláštním

⁵⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁶⁾ Vyhledat příslušný zastupitelský úřad ČR lze na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí: www.mzv.cz ve vyhledávací v levé horní části „Státy a území“.

listu (vzor 1). Ministerstvo požádá o doručení těchto písemností Ministerstvo zahraničních věcí.

Obdobně se postupuje, mají-li být písemnosti doručeny v budovách nebo místnostech, které jsou podle mezinárodního práva nedotknutelné.

(1) Má-li justiční orgán pochybnosti, zda je třeba shora uvedených opatření použít, vyžádá si vyjádření ministerstva.

(2) Při doručování dle odst. 1 je třeba respektovat ustanovení Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích (vyhl. č. 157/1964 Sb.) a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích (vyhl. č. 32/1969 Sb.), resp. konzulární úmluvy uzavřené s příslušným státem.

§ 10

Žádost cizího orgánu o zapůjčení soudního spisu

Spis se na žádost cizího orgánu zapůjčí pouze v kopii, kterou vyhotoví a ověří dožádaný justiční orgán.

§ 11

Úprava písemností určených pro cizinu

(1) Písemnosti musí být opatřeny čitelným otiskem kulatého úředního razítka justičního orgánu, datem a vlastnoručním podpisem soudce, jehož jméno, příjmení a funkce budou pod podpisem čitelně vypsány.

(2) V textu písemností nelze používat zkratky, i když jsou v ČR běžné.

(3) Je-li třeba přeložit písemnost do cizího jazyka, pak překlad vyhotovený tlumočnickem musí být pevně spojen s českým textem v pořadí český text - překlad a opatřen kulatým razítkem tlumočnicka, jeho podpisem a tlumočnickou doložkou. Pokud překlad vyhotoví sám soudce, musí být oba texty podepsány a opatřeny kulatým úředním razítkem justičního orgánu.

(4) Ve styku s cizinou je třeba zvažovat vhodnost používání tiskopisů určených pro vnitrostátní styk. V žádném případě nelze do ciziny zasílat tiskopisy obsahující upozornění na možnost předvedení či použití jiných donucovacích prostředků.

(5) Je-li mezinárodními smlouvami nebo právními předpisy EU dohodnuto užívání vícejazyčných tiskopisů, jsou justiční orgány povinny tyto tiskopisy užívat.

§ 12

Informování cizích orgánů o změnách sdělených skutečností

Justiční orgán ČR neprodleně informuje orgán, kterému dožádání odeslal, o všech změnách, jež by mohly mít vliv na vyřizování dožádání (např. změna adresy osoby v cizině, skončení řízení apod.).

§ 13

Předvolání k jednání

(1) Předvolání k jednání je justičním orgánem ČR vystaveno a odesláno v dostatečném časovém předstihu tak, aby se doklad o jeho doručení adresátu v cizině soudu vrátil před nařízeným termínem jednání.

(2) Termín jednání by měl být stanoven podle složitosti požadovaného úkonu účastníka v cizině ve lhůtě 4 až 8 měsíců od data odeslání předvolání u evropských států a 8 až 12 měsíců u států ostatních. V případech přímého styku justičních orgánů lze tyto lhůty přiměřeně zkrátit.

(3) Je vhodné, aby justiční orgán v předvolání stanovil jeden nebo více náhradních termínů jednání pro případ, že by se nepodařilo doručit včas nebo že by se doklad o vyřízení dožadání nevrátil dožadujícímu justičnímu orgánu do termínu jednání. Náhradní termín musí být stanoven konkrétním datem a hodinou a o podmínkách soudního jednání v náhradních termínech musí být v dožadání uvedeno poučení.

§ 14

Spolupráce s matričními úřady cizích států⁷⁾

(1) Jestliže mezinárodní smlouva (orientační seznam těchto smluv je uveden v příloze č. 7) nebo právní předpis EU ukládají automatické zasílání pravomocných rozhodnutí justičního orgánu ČR týkajících se osobního stavu, která je třeba zapsat v evidenci cizího státu, zašle je justiční orgán přímo poštou konzulárnímu úřadu nebo konzulárnímu oddělení příslušného zastupitelského úřadu cizího státu⁸⁾ v ČR nebo vykonávajícího konzulární působnost pro ČR s **průvodním dopisem** (vzor 10). V průvodním dopisu je třeba uvést poslední známé státní občanství účastníků.

(2) V ostatních případech se pravomocná rozhodnutí českých soudů zasílají pouze na žádost a způsobem stanoveným mezinárodní smlouvou nebo právním předpisem EU. Žádá-li o zaslání rozhodnutí matričnímu úřadu cizího státu účastník řízení a jedná-li se o cizí stát, s nímž nebyla sjednána výměna matričních dokladů, poučí justiční orgán ČR účastníka, že si tuto záležitost musí vyřídit sám u zastupitelského úřadu příslušného cizího státu v ČR nebo vykonávajícího konzulární působnost pro ČR nebo přímo u příslušného matričního úřadu v cizím státě.

(3) K zasílanému rozhodnutí je třeba připojit jeho ověřený překlad do příslušného cizího jazyka. V překladu může být vypuštěno odůvodnění, vždy však musí být uveden výrok, poučení, jakož i datum vydání rozhodnutí a razítko a podpis justičního orgánu a doložka právní moci.

(4) K rozsudku o rozvodu manželství zasílanému k vyznačení v evidenci Ruské federace, popř. ostatních států bývalého SSSR, které jsou vázány Smlouvou mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních (Moskva, 12. 8. 1982; č. 95/1983 Sb.),⁹⁾ je třeba připojit opis nebo fotokopii oddacího listu rozvedených manželů.

⁷⁾ Úprava matriky, matričních úřadů a matričních dokladů v ČR viz zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

⁸⁾ Vyhledat příslušný zastupitelský úřad cizího státu lze na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí: www.mzv.cz ve vyhledávací v levé horní části „Státy a území“.

⁹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

(5) Jestliže je v řízení před soudem ČR osvojen nezletilý narozený v cizině a byl-li alespoň jeden z osvojitelů státním občanem ČR, poučí soud osvojitele, že prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR nebo kteréhokoli matričního úřadu v ČR lze podat žádost o zápis narození dítěte do zvláštní matriky vedené Úřadem městské části Brno-střed¹⁰⁾ a vydání rodného listu. Bylo-li již narození osvojeného dítěte zapsáno v matriční knize vedené matričním úřadem v ČR, matriční úřad provede dodatečný záznam do knihy narození a vydá osvojenému dítěti nový rodný list. O náležitostech tohoto podání poučí osvojitele zastupitelský úřad ČR nebo matriční úřad.

Hlava II

Aktivní a pasivní právní pomoc ve vztahu k členským státům EU

§ 15

Dožádání o doručení písemnosti v členských státech EU

(1) Při doručování písemností v rámci EU postupují justiční orgány ČR výhradně podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (dále jen „nařízení o doručování“).¹¹⁾ Nařízení má v oblasti své působnosti přednost před jinými ustanoveními obsaženými v dvoustranných nebo mnohostranných smlouvách¹²⁾ uzavřených mezi členskými státy.

(2) Nařízení o doručování stanoví přímý styk mezi justičními orgány členských států EU (viz § 2). Není použitelné v případě, že není známa adresa osoby, jíž mají být písemnosti doručeny.

(3) Bližší informace k nařízení o doručování lze nalézt na webových stránkách Evropského soudního atlasu.¹³⁾ Na těchto stránkách lze zejména zjistit:

- přijímající a odesílající subjekty podle čl. 2 nařízení
- ústřední orgány členských států podle čl. 3 nařízení
- sdělení a výhrady členských států k jednotlivým článkům nařízení (např. k jazykovému režimu, k případnému zpoplatnění vyřizování dožádání - orientační seznam v příloze č. 9 - apod.)

Dále je na těchto stránkách (či na stránkách Evropského portálu e-Justice) možné stáhnout a on-line vyplnit formuláře předepsané nařízením, které se užívají ke komunikaci mezi justičními orgány.

(4) Vzniknou-li obtíže při zasílání (případně vyřizování) dožádání - zejména nejsou-li dodržovány lhůty stanovené nařízením a dožádaný cizí justiční orgán nereaguje na urgence justičního orgánu ČR nebo např. justiční orgán ČR obdrží fakturu na zaplacení nákladů v rozporu s notifikacemi členských států uvedenými na Evropském soudním atlasu, může požádat o pomoc ministerstvo jako ústřední orgán ČR podle čl. 3 nařízení.

§ 16

Dožádání o provedení důkazů (zajišťování důkazů) v členských státech EU s výjimkou Dánska

(1) Při zasílání dožádání o provedení důkazů v členských státech EU a při vyřizování dožádání o provedení důkazů z jiných členských států EU postupují justiční orgány ČR výhradně podle nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech (dále jen „nařízení o dokazování“).¹⁴⁾ Nařízení má v oblasti své působnosti přednost před jinými ustanoveními obsaženými v dvoustranných¹⁵⁾ nebo mnohostranných smlouvách¹⁶⁾ uzavřených mezi členskými státy. Nepoužije se však pro Dánsko. Toto nařízení umožňuje také použití videokonferencí.

(2) Dožádání o provedení důkazů nesmí být podáno za účelem dokazování mimo rámec zahájeného nebo předpokládaného řízení.

(3) Nařízení o dokazování stanoví přímý styk mezi justičními orgány členských států EU (viz § 2).

(4) Bližší informace k nařízení o dokazování lze nalézt na webových stránkách Evropského soudního atlasu.¹⁷⁾ Na těchto stránkách lze zejména zjistit:

- dožádané soudy podle čl. 2 nařízení
- ústřední orgány členských států podle čl. 3 nařízení
- sdělení a výhrady členských států k jednotlivým článkům nařízení (jazykový režim, technické prostředky pro přijímání dožádání).

Dále je možné na těchto stránkách (či na stránkách Evropského portálu e-Justice) stáhnout a on-line vyplnit formuláře předepsané nařízením, které se užívají ke komunikaci mezi justičními orgány.

(5) Vzniknou-li obtíže při zasílání (případně vyřizování) dožádání - zejména nejsou-li dodržovány lhůty stanovené nařízením a dožádaný cizí justiční orgán nereaguje na urgence justičního orgánu ČR, může požádat o pomoc ministerstvo jako ústřední orgán ČR podle čl. 3 nařízení.

¹⁰⁾ § 3 odst. 4 a § 43 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Text dostupný v databázi právních předpisů EU Eur-lex: <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

¹²⁾ Např. Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (Haag, 15. 11. 1965, vyhl. č. 85/1982 Sb.).

¹³⁾ Evropský soudní atlas: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_cs.htm.

¹⁴⁾ Text dostupný v databázi právních předpisů EU Eur-lex: <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

¹⁵⁾ Dle notifikací učiněných ČR a SR dle čl. 21 odst. 3 nařízení o dokazování zůstává mezi ČR a SR v platnosti smlouva o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech (Praha, 29. 10. 1992; sdělení MZV č. 209/1993 Sb.). Preferuje se ovšem využívání režimu podle nařízení o dokazování.

¹⁶⁾ Např. Úmluva o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských nebo obchodních (Haag, 18. 3. 1970, vyhl. č. 129/1976 Sb.).

¹⁷⁾ Evropský soudní atlas: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_cs.htm.

§ 17

Zajištění právní pomoci v rámci EU

Zajištění (úplné či částečné) bezplatné právní pomoci v přeshraničních sporech v rámci EU (např. ustanovení zástupce či tlumočníka v řízení, osvobození od soudních poplatků a od placení zálohy na náklady důkazů apod.) je upraveno Směrnicí Rady 2003/8/ES o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech, promítnuté do českého právního řádu zákonem č. 629/2004 Sb., o zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech v rámci Evropské unie, ve znění pozdějších předpisů. Bližší informace lze nalézt na webových stránkách Evropského soudního atlasu¹⁷⁾ a ministerstva.¹⁸⁾

§ 18

**Další právní předpisy EU
k soudní spolupráci v civilních věcech**

Přehled právních předpisů Evropské unie vztahujících se k soudní spolupráci v civilních věcech, včetně jejich textů, případně praktických příruček k aplikaci, lze nalézt na webových stránkách ministerstva.¹⁹⁾ Bližší informace k jednotlivým právním předpisům EU, předepsané tiskopisy, příslušné orgány apod. jsou dostupné na webových stránkách Evropského soudního atlasu¹⁷⁾.

Hlava III**Aktivní právní pomoc ve vztahu
k nečlenským státům EU****Oddíl I****Dožádání o doručení písemností v cizině mimo EU**

§ 19

Obsah dožádání

(1) **Dožádání justičního orgánu ČR o doručení písemností v cizině** (vzor 2) obsahuje

- a) označení dožadujícího justičního orgánu,
- b) spisovou značku soudu,
- c) označení dožádaného orgánu s uvedením jeho sídla,
- d) odkaz na příslušné ustanovení mezinárodní smlouvy, podle něhož se o doručení žádá (pokud taková smlouva existuje),
- e) označení věci, v níž se žádá o doručení,
- f) jména a příjmení, datum narození, bydliště účastníků a jména a příjmení jejich právních zástupců; u právnických osob název a sídlo, popř. identifikační číslo,
- g) údaje o způsobu, kterým má být doručení provedeno (dožádaný orgán provádí jinak doručení podle svých procesních předpisů). Jde-li o doručení do vlastních rukou (tzv. kvalifikované doručení), připojí se doručný list pro **doručení v cizině zvláštní formou** (vzor 12), v ostatních případech se připojí **doručný list pro doručení v cizině** (vzor 11). Tento tiskopis se nepřipojuje, je-li dožádání justičního orgánu o doručení písemností v cizině vyhotoveno na dvojjazyčném

nebo vícejazyčném tiskopisu (např. při doručování podle Haagské úmluvy o doručování (vzor 3) či při doručování do Ruské federace či do Běloruské republiky (vzor 13),

h) žádost o zaslání dokladu potvrzujícího doručení.

(2) Písemnosti, o jejichž doručení se žádá, se připojí ve dvou vyhotoveních, nestanoví-li mezinárodní smlouva jiný počet potřebných vyhotovení.

§ 20

Jazyk dožádání a doručovaných písemností

(1) Dožádání se vyhotovuje v úředním jazyce dožádaného státu (nebo v českém jazyce s připojeným překladem do úředního jazyka dožádaného státu), jinak v jazyce stanoveném v mezinárodní smlouvě.

Dožádání do Švýcarské konfederace se vyhotovuje v úředním jazyce (resp. překládá se do úředního jazyka) podle toho, o který kanton jde (viz příloha 3).

(2) Překlad není nutný, doručuje-li se prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v zahraničí osobě, o níž se předpokládá, že je státním občanem ČR.

(3) Není-li dostupný tlumočnick do určitého jazyka, vyžádá si justiční orgán stanovisko ministerstva.

§ 21

Urgence vyřízení

(1) Vyřízení dožádání o doručení v cizině zasláné prostřednictvím ministerstva urguje v přiměřených lhůtách samo ministerstvo.

(2) Při zaslání dožádání prostřednictvím zastupitelských úřadů ČR v zahraničí ohlašuje průtahy nebo jiné obtíže při vyřizování dožádání dožadující justiční orgán ČR taktéž ministerstvu. Nelze se obracet přímo na Ministerstvo zahraničních věcí.

(3) Dojde-li po urgenci dožadujícímu justičnímu orgánu ČR doklad o vyřízení jeho dožádání, je třeba, aby o tom bezodkladně informoval ministerstvo.

§ 22

Postup podle Úmluvy o doručování

(1) Postup při doručování písemností podle čl. 2 až 7 Úmluvy o doručování ve smluvních státech Úmluvy (orientační seznam v příloze č. 1, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 14) se použije, je-li známa adresa příjemce písemností.

(2) Dožadující justiční orgán ČR vyplní dvojmo trojjazyčné tiskopisy:

- a) „**žádost o doručení soudní nebo mimosoudní písemnosti v cizině**“ (vzor 3), který opatří otiskem kulatého úředního razítka a podpisem soudce, a
- b) „**základní údaje o písemnosti**“ (vzor 3).

Tiskopis „**osvědčení**“ (vzor 3), který je rubem tiskopisu „žádost o doručení“ ponechá nevyplněný, vyplňuje jej orgán dožádaného státu.

¹⁸⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Zajištění právní pomoci v EU v civilních věcech.

¹⁹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - Právo EU v oblasti civilní.

(3) Tiskopisy se vyplňují v úředním jazyce dožadovaného státu nebo ve francouzském či anglickém jazyce. Ověření překladu ani jiné formalities nejsou potřebné.

(4) Doručovanou písemnost vyhotoví dožadující justiční orgán dvojmo. Připojí k ní ověřený překlad do úředního jazyka dožadovaného státu, případně do jiného jazyka, jestliže tento požadavek příslušný stát notifikoval (orientační přehled u vybraných států v příloze č. 1, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 14.²⁰⁾ Doporučuje se pořídit si do spisu jedno pare vyplněných tiskopisů a zasláných písemností navíc pro účely případné urgencye.

(5) Dožádání i s přílohami dožadující justiční orgán zasílá poštou přímo ústřednímu orgánu dožadovaného členského státu Úmluvy o doručování (orientační seznam v příloze č. 1, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 14.²⁰⁾

(6) V příloze č. 9 je uveden orientační seznam států, v nichž je doručování dle Úmluvy o doručování zpoplatněno.

(7) Průtahy při vyřizování dožádání a jiné obtíže může dožadující justiční orgán ohlašovat ministerstvu, nikoli přímo ústředním orgánům. Dojde-li k vyřešení problémů, na něž dožadující justiční orgán upozornil, je třeba o tom ihned informovat ministerstvo, aby zbytečně nepokračovalo v urgencích.

(8) Po vyřízení dožádání obdrží dožadující justiční orgán přímo od dožadovaného cizího orgánu vyplněný a potvrzený tiskopis „osvědčení“ spolu s jedním vyhotovením doručované písemnosti jako doklad o doručení písemnosti.

§ 23

Podle čl. 10 písm. a) Úmluvy o doručování je možno provádět doručování osobám v cizině též přímo poštou. Za účelem získání dokladu o doručení se doporučuje použít mezinárodní poštovní doručení s návratkou.

Tento postup však není přípustný, jestliže příslušný stát učinil výhradu, že takové doručování neumožňuje (orientační seznam v příloze č. 6, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 14.²⁰⁾

§ 24

Doručování do USA

Způsob doručování písemností do USA je popsán na webových stránkách ministerstva.²¹⁾

§ 25

Doručování písemností prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v zahraničí

(1) Státním občanům ČR v cizině lze doručovat písemnosti také prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v příslušném cizím státu. Jestliže je v konkrétním cizím státu rozdělena konzulární působnost mezi velvyslanectví a generální konzulát, je třeba důsledně dbát na toto rozdělení

a žádost o doručení písemností adresovat příslušnému zastupitelskému úřadu.²²⁾

(2) Státním občanům cizího státu lze takto doručovat pouze, nevylučuje-li to mezinárodní smlouva (např. stát neučinil prohlášení podle čl. 8 odst. 2 Haagské úmluvy o doručování - aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 14.²⁰⁾

(3) Prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR lze zaslat dožádání o doručení i do států, s nimiž není uzavřena dvoustranná smlouva o právní pomoci nebo které nepřistoupily k žádné mnohostranné úmluvě, která otázky doručování upravuje.

(4) **Dožádání** o doručení písemnosti (vzor 5) je třeba zaslat příslušnému zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí způsobem uvedeným v § 5.

(5) Vyřízení žádosti obdrží dožadující justiční orgán z ciziny prostřednictvím ministerstva nebo Ministerstva zahraničních věcí, případně přímo od zastupitelského úřadu ČR v zahraničí.

Oddíl II

Dožádání o provedení důkazu nebo jiného procesního úkonu v cizině mimo EU (vztahuje se též na Dánsko)

§ 26

Obsah a jazyk dožádání

(1) Dožádáním lze v cizině žádat o provedení důkazu nebo jiného procesního úkonu. Pro obsah dožádání platí přiměřeně § 19, je však třeba přesně popsat důkaz či procesní úkon, který má být v cizině proveden. Pro dožádání o provedení důkazu v Ruské federaci nebo Běloruské republice lze využít dvojjazyčný tiskopis (vzor 14).

(2) O jazyku, v němž se dožádání vyhotovuje nebo do něhož se překládá, platí obdobně § 20 odst. 1.

(3) O urgencích vyřízení dožádání o provedení důkazů a dalších procesních úkonů zasláných do ciziny prostřednictvím ministerstva platí obdobně § 21.

§ 27

Postup podle Úmluvy o provádění důkazů

(1) Požaduje-li justiční orgán provedení důkazu nebo jiného procesního úkonu v některém ze smluvních států Úmluvy o provádění důkazů (orientační seznam v příloze č. 5, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 20),²³⁾ vyhotoví **dožádání** obsahující náležitosti požadované Úmluvou o provádění důkazů (vzor 4).

(2) Dožádání se vyhotovuje v úředním jazyce dožadovaného státu nebo v jiném jazyce, který dožádaný stát umožnil (případně v českém jazyce s připojeným překladem). Kromě toho lze dožádání vyhotovit i v jazyce francouzském či anglickém, pokud v tomto smyslu příslušný stát neučinil výhradu (aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 20).²³⁾

²⁰⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

²¹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

²²⁾ Rozdělení konzulárních působností u jednotlivých zastupitelských úřadů lze najít na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí: www.mzv.cz ve vyhledávací v levé horní části „Státy a území“.

²³⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

Překlad musí být ověřen, postačí ověření tlumočnickem.

(3) Dožádání zašle justiční orgán ČR poštou přímo příslušnému ústřednímu orgánu členského státu (orientační seznam v příloze č. 2, aktuální přehled na webových stránkách Haagské konference pod č. 20.²³⁾ Doporučuje se poříditi si jedno pare dožádání do spisu navíc pro potřeby případné urgencye.

(4) Dožádaný justiční orgán vyřizuje dožádání podle svých procesněprávních předpisů, pokud justiční orgán ČR nepožádá o postup podle zvláštní formy, kterému bude vyhověno za podmínek stanovených čl. 9 Úmluvy o provádění důkazů.

(5) Dojde-li k průtahům nebo jiným obtížím při vyřízení dožádání v cizině, postupuje dožadující justiční orgán způsobem podle § 22 odst. 7.

(6) Vyřízení dožádání obdrží dožadující justiční orgán z ciziny prostřednictvím ministerstva nebo Ministerstva zahraničních věcí.

Postup u vybraných druhů důkazních prostředků

§ 28

Výslech

(1) V dožádání o provedení výslechu uvede justiční orgán ČR přesně otázky, které mají být vyslychané osobě položeny, včetně otázek na její identifikační údaje - jméno a příjmení, bydliště, datum a místo narození, povolání a zaměstnavatele, u ženy též případně příjmení za svobodna.

(2) Má-li být výslech proveden podle českých procesněprávních předpisů, je třeba připojit žádost, aby svědek (případně účastník) byl poučen podle příslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) včetně poučení o možnosti odepření výpovědi.

§ 29

Výzva k písemnému prohlášení

(1) Výslech účastníka řízení či třetí osoby u soudů v cizině, který nelze zajistit jinak či pouze s velkými obtížemi, lze nahradit tím, že dožadující justiční orgán ČR uloží usnesením příslušné osobě, aby do určité lhůty písemně ve formě místopřísežného prohlášení zodpověděla otázky formulované v tomto usnesení (viz § 128 o.s.ř.). Takové prohlášení může být způsobitelným důkazním prostředkem (viz R 26/1987, část 3. D, s. 213 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek).

(2) Jestliže uvedená osoba této výzvě justičního orgánu nevyhoví, bude to posouzeno podle platných procesních předpisů v souladu s důsledky splnění, či nesplnění důkazní povinnosti, resp. unesení, či neunesení důkazního břemene. Splnění této povinnosti nelze vynucovat.

(3) **Usnesení o uložení písemného prohlášení** (vzor 6a), k němuž je vhodné přiložit **osnovu prohlášení** (vzor 6b), se odesílá a jeho vyřízení se vrací způsobem stanoveným pro styk s příslušným státem pro doručování soudních písemností.

§ 30

Provedení genetického vyšetření v cizině za účelem určení otcovství

(1) Vyžaduje-li justiční orgán ČR provedení genetické zkoušky pro účely určení otcovství u osoby, která je v cizině, je znalecký posudek vypracováván na základě spolupráce českého a zahraničního znalce. Český znalec provede odběry genetického materiálu u osob v ČR a po zaslání genetického materiálu, který zajistí zahraniční znalec (určený cizozemským orgánem na základě dožádání justičního orgánu ČR) u osoby v cizině, vypracuje český znalec svůj posudek.

(2) Justiční orgán ČR postupuje následovně:

- Ustanoví v ČR znalce a vyzve jej, aby soudu předložil žádost o provedení úkonu znalcem v cizině. V žádosti může český znalec uvést, který znalec či ústav by byl k provedení požadovaného úkonu vhodný.
- Vyhotoví dožádání o provedení úkonu znalcem v cizině (odběr genetického materiálu u příslušné osoby) a zašle jej příslušnému cizozemskému orgánu způsobem stanoveným pro styk s daným státem.
- K dožádání se přikládá usnesení o ustanovení znalce v ČR. Zároveň lze připojit poučení pro osobu, u níž má být genetické vyšetření provedeno, o procesních následcích odmítnutí podrobit se tomuto vyšetření. Nepřipouští-li právní řád dožádaného státu použití donucovacích prostředků, pokud osoba odmítne dobrovolně poskytnout součinnost, rozhodne justiční orgán ČR na základě ostatních provedených důkazů.

§ 31

Dožádání o provedení důkazů a jiných procesních úkonů zastupitelským úřadem ČR v zahraničí

(1) Ve výjimečných případech, kdy by vyřízení dožádání soudem příslušného státu bylo příliš nákladné nebo složité, existuje možnost, aby zastupitelské úřady ČR v zahraničí vyřizovaly dožádání justičních orgánů ČR o provedení důkazů a dalších procesních úkonů samy. Takové působení diplomatických misí a jeho omezení je upraveno především ve dvoustranných konzulárních smlouvách, dvoustranných smlouvách o právní pomoci a Úmluvě o provádění důkazů (vyhl. č. 129/1976). Dále existenci této možnosti připouští Úmluva o civilním řízení (vyhl. č. 72/1966 Sb.).

(2) Zastupitelské úřady vyřizují dožádání bez použití donucovacích prostředků.

(3) Ve smyslu Úmluvy o provádění důkazů je třeba rozlišovat, zda jde o provedení úkonu, který se týká státního občana ČR, nebo státního občana státu, kde český diplomatický zástupce nebo konzulární úředník vykonává svou funkci, anebo o státního občana třetího státu. V některých případech je nutné žádat příslušný stát o souhlas k vyřizování dožádání touto formou. Aktuální informace jsou dostupné na webových stránkách Haagské konference.²⁴⁾

- a) Ve vztahu k státním občanům ČR může zastupitelský úřad ČR ve většině smluvních států vyřizovat dožádání bez dalšího (tj. bez souhlasu příslušného státu). Nicméně např. v Austrálii, Dánsku, Norsku či ve Švýcarsku je i v tomto případě nutné si souhlas příslušného státu vyžádat (orientační seznam v příloze č. 8), souhlas si vyžaduje sám zastupitelský úřad.

²⁴⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

- b) Pokud se dožádání týká státního občana cizího státu, v němž zastupitelský úřad ČR vykonává svou funkci, nebo státního občana třetího státu, obvykle jej zastupitelský úřad bez dalšího (tj. bez souhlasu příslušného státu) vyřídit nemůže. Výjimkou jsou např. Spojené státy americké či Bělorusko kde naopak může být dožádání v těchto případech vyřízeno bez tohoto souhlasu (orientační seznam v příloze č. 8).
- c) Ve vztahu k Čínské lidové republice, Chorvatsku, Korejské republice či Ukrajině lze použít dokazování prostřednictvím zastupitelských úřadů pouze ve vztahu k státním občanům ČR.
- d) Ve vztahu k Jihoafrické republice či Singapuru nelze vůbec použít dokazování prostřednictvím zastupitelských úřadů.

(4) Z dosavadních praktických zkušeností s vyřizováním dožádání o provedení důkazů a jiných procesních úkonů v Kanadě zastupitelskými úřady ČR v Kanadě vyplývá, že je vhodné si předem vyžádat jejich stanovisko k této možnosti.²⁵⁾

(5) Prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR lze zaslat dožádání i do států, s nimiž není uzavřena dvoustranná smlouva o právní pomoci nebo které nepřistoupily k žádné mnohostranné smlouvě, která tyto otázky upravuje.

(6) Dožádání o provedení důkazu je třeba zaslat příslušnému zastupitelskému úřadu ČR v zahraničí způsobem uvedeným v § 5.

(7) Vyřízení dožádání obdrží dožadující justiční orgán z ciziny prostřednictvím ministerstva nebo Ministerstva zahraničních věcí, případně přímo od zastupitelského úřadu ČR v zahraničí.

Hlava IV

Pasivní právní pomoc ve vztahu k nečlenským státům EU (vztahuje se též na Dánsko s výjimkou dožádání o doručení písemností)

§ 32

Obecná ustanovení

(1) Justiční orgán ČR vyřizuje cizí dožádání o právní pomoc podle českých procesních předpisů. Žádá-li však cizí orgán o jiný postup (např. o složení přísahy vyslychanou osobou), řídí se dožádaný justiční orgán ustanoveními § 57 ZMPS.

(2) Není-li v dožádání o právní pomoc uvedena správná adresa osoby, jíž se věc týká, učiní justiční orgán ČR opatření ke zjištění aktuální adresy jejího pobytu (např. dotazem do agendového informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců).

Má-li dožádání o právní pomoc vyřizovat jiný věcně nebo místně příslušný justiční orgán než ten, kterému bylo dožádání zasláno, informují dožádání orgánu příslušnému a zároveň o tom informuje ten orgán, od něhož dožádání bezprostředně obdržel.

(3) Při doručování písemností došlých z ciziny, zejména žalob a předvolání k jednání, je třeba postupovat co nej-

rychleji, aby účastník, který má pobyt v ČR, měl možnost včas před stanoveným termínem jednání zařadit vše potřebné pro hájení svých práv.

(4) Doručuje-li justiční orgán ČR písemnosti, které jsou sepsány v cizím jazyku, aniž by k nim byl, v rozporu s příslušnou mezinárodní smlouvou, připojen překlad do češtiny, je třeba poučit účastníka, že může převzetí takové písemnosti odmítnout, ale současně ho seznámit s tím, jaké následky může odmítnutí mít podle § 58 ZMPS.

(5) Doručení písemnosti osvědčí justiční orgán na formuláři doručného listu, je-li k dožádání připojen. Doručný list je třeba opatřit kulatým razítkem justičního orgánu a vlastnoručním podpisem adresáta, jakož i soudce, jehož jméno, příjmení i funkci je třeba čitelně vypsát tiskacími písmeny, popř. opatřit jmenovkou.

Není-li doručný list k dožádání připojen, vyhotoví dožádaný justiční orgán protokol, kterým se doručení prokazuje. Z protokolu musí být patrné, kdy a komu byly písemnosti doručeny včetně vlastnoručního podpisu adresáta (příjemce) a způsobu, jakým byla zjištěna jeho totožnost. Je-li smluvně zaveden vícejazyčný tiskopis, používá se tento tiskopis (např. vyřízení dožádání z Ruské federace či Běloruské republiky - vzor 15). Obdobně dožádaný justiční orgán postupuje při vyřizování dožádání o provedení důkazů a jiných procesních úkonů.

(6) Vyřízení dožádání stačí sepsat v jazyce českém, není nutné je překládat. Vyhotovuje se ve třech vyhotoveních, přičemž jedno zůstává ve spisu, jímž se dožádání vyřizuje.

§ 33

Vyřizování podle Úmluvy o doručování

(1) Žádá-li orgán cizího státu o doručení písemností podle čl. 2 až 7 Úmluvy o doručování, zašle spolu s písemností, která má být doručena, ve dvojnásobném vyhotovení vyplněné tiskopisy „žádost o doručení soudní nebo mimosoudní písemnosti v cizině“ (vzor 3) a „základní údaje o písemnosti“ (vzor 3) ministerstvu.

Ministerstvo toto dožádání předá se všemi přílohami justičnímu orgánu ČR, v jehož obvodu je bydliště (sídlo) adresáta.

(2) Justiční orgán ČR, který doručování provádí, předvolá adresáta písemnosti a odevzdá mu jedno vyhotovení doručované písemnosti a jedno vyhotovení tiskopisu „základní údaje o písemnosti“.²⁶⁾

Potom vyplní dvojmo v českém jazyce tiskopis „osvědčení“ (vzor 3), který je na rubu tiskopisu žádosti o doručení, opatří jej otiskem kulatého úředního razítka a podpisem soudce, který doručení provedl. U podpisu soudce musí být čitelně uvedeno jeho jméno, příjmení a název funkce. Adresát písemnosti potvrdí převzetí na „osvědčení“ svým vlastnoručním podpisem.

(3) Jedno vyhotovení vyplněného tiskopisu „osvědčení“ spolu s kopií doručované písemnosti zašle justiční orgán poštou přímo dožadujícímu orgánu do ciziny. Zbývající listiny si ponechá ve svém spisu.

²⁵⁾ Ačkoliv je Kanada na federální úrovni vázána smlouvami o právní pomoci, ve skutečnosti nemá možnost interně zasahovat do praxe jednotlivých provincií, které poskytují, či neposkytují právní pomoc na základě své úvahy.

²⁶⁾ Viz též § 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, a § 158 odst. 9 a 10 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění zákona č. 277/2009 Sb.

(4) Tiskopis „osvědčení“ dožádaný justiční orgán vyplní a potvrdí i tehdy, nebylo-li možno doručení provést. V takovém případě musí uvést důvody, proč nebylo doručeno (v oddílu 2 „osvědčení“).

(5) Požadavek dostavit se na předvolání k justičnímu orgánu, který má doručování provést, není praktické vynucovat. Jestliže se adresát na předvolání nedostaví, je vhodné doručovat písemnosti adresátovi do vlastních rukou poštou nebo prostřednictvím soudního doručovatele. Pokud ani pak k převzetí písemnosti nedojde, získá se tím alespoň oznámení poštovního úřadu nebo zápis doručovatele o tom, že ze strany dožádaného justičního orgánu ČR byl učiněn pokus o doručení (§ 49 nebo § 50 o.s.ř.), případně že tento pokus byl zmařen odmítnutím adresáta (§ 50c o.s.ř.). Toto oznámení poštovního úřadu nebo zápis doručovatele je třeba připojit jako přílohu i k negativnímu vyřízení dožádání. Je vhodné pořídit jejich fotokopii a založit je do spisu, jímž se dožádání vyřizuje.

(6) Bylo-li doručeno při uplatnění fikce doručení, je třeba vysvětlit dožadujícímu orgánu, že tento způsob doručení zakládá podle procesních předpisů ČR bezvadné doručení.

§ 34

Vyřizování podle Úmluvy o provádění důkazů

Vyřízení dožádání cizího dožadujícího orgánu podle Úmluvy o provádění důkazů sepíše dožádaný justiční orgán ČR v českém jazyce ve dvou vyhotoveních. Originál zašle poštou přímo ústřednímu orgánu Úmluvy příslušnému podle státu žadatele, druhé vyhotovení si ponechá ve spisu, jímž se dožádání vyřizuje.

§ 35

Zaslání vyřízeného dožádání

(1) Dožádaný justiční orgán zašle vyřízené dožádání způsobem dohodnutým pro styk s dožadujícím státem. Není-li stanoveno jinak a nejedná-li se o postup podle § 33 (Úmluva o doručování) nebo podle § 34 (Úmluva o provádění důkazů), zašle justiční orgán doklady o vyřízení dožádání Ministerstvu spravedlnosti s předkládací zprávou na zvláštním listu.

(2) Došlo-li dožádání od Ministerstva zahraničních věcí, je třeba zaslat doklady o jeho vyřízení tomuto ministerstvu.

§ 36

Úhrada nákladů vzniklých poskytnutím právní pomoci cizímu orgánu

Žádá-li dožádaný justiční orgán ČR dožadující orgán v cizině o úhradu nákladů, které mu vznikly poskytnutím

právní pomoci, uvede v žádosti bankovní spojení, resp. číslo účtu, na který má být úhrada poukázána, a připojí vyúčtování nákladů s odkazem na příslušné ustanovení mezinárodní smlouvy nebo ZMPS, podle něhož je dožadující strana povinna náklady uhradit (např. čl. 14 odst. 2 Úmluvy o provádění důkazů).

O způsobu úhrady se justiční orgán může předem poradit s bankou, u níž má své konto.

ČÁST TŘETÍ

JURISDIKČNÍ A KOLIZNÍ OTÁZKY V OBLASTI OBČANSKOPRÁVNÍ

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 37

Posouzení pravomoci českého soudu

(1) Dojde-li soudu návrh na zahájení řízení a v právním vztahu je mezinárodní prvek, soud především zkoumá, zda je dána pravomoc (resp. mezinárodní příslušnost) českého soudu. Pravomoc zjistí podle jurisdikčních ustanovení právních předpisů EU²⁷⁾ (tato oblast je upravena především nařízením, která mají obecnou závaznost a použijí se přednostně před ustanoveními českého práva), nespadá-li věc do jejich působnosti, podle ustanovení příslušných dvoustranných či mnohostranných mezinárodních smluv,²⁸⁾²⁹⁾ jinak podle ustanovení ZMPS.

V jednotlivých právních předpisech (zejména právních předpisech EU) může být zvláštním způsobem upraven jejich vztah k ostatním relevantním právním předpisům.

(2) Není-li ve věci dána pravomoc českých soudů, soud řízení zastaví.

§ 38

Zjištění rozhodného práva

(1) Zjistí-li soud, že je dána pravomoc českých soudů, musí dále vyřešit otázku, jakým hmotným právem se řídit konkrétní právní vztah („rozhodné právo“), neuplatní-li se v daném případě přímé normy.³⁰⁾ Rozhodné právo soud zjistí podle kolizních ustanovení příslušných právních předpisů EU, nespadá-li věc do jejich působnosti, podle ustanovení příslušných dvoustranných či mnohostranných mezinárodních smluv,³¹⁾ jinak postupuje soud podle kolizních ustanovení ZMPS.

V jednotlivých právních předpisech (zejména právních předpisech EU) může být zvláštním způsobem upraven jejich vztah k ostatním relevantním právním předpisům.

²⁷⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - Právo EU v oblasti civilní.

²⁸⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy / Mnohostranné vztahy.

²⁹⁾ Mezinárodní smlouvy uzavřené s jedním či několika nečlenskými státy by aplikací právních předpisů EU v zásadě neměly být dotčeny - viz též čl. 351 Smlouvy o fungování Evropské unie, Úř. věst. C 83, 30.3.2010, s. 366-388. Vztah k důležitým dotčeným mnohostranným mezinárodním smlouvám je obvykle v právních předpisech EU výslovně řešen. Před mezinárodními smlouvami uzavřenými mezi členskými státy mají naopak obvykle právní předpisy EU v oblasti své působnosti přednost, přičemž vztah k těmto smlouvám je v právních předpisech EU také většinou výslovně řešen. Mezinárodních smluv se pak nadále používá ve věcech, které nejsou v nařízení upraveny.

³⁰⁾ Přímé normy upravují výlučně soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem, přičemž již samy obsahují hmotněprávní úpravu práv a povinností účastníků a jsou používány bezprostředně, tedy aniž by předcházelo použití kolizní normy.

³¹⁾ Viz vysvětlující pozn. pod čarou ve vztahu k § 37.

(2) Má-li soud použít cizího hmotného práva, učiní nejprve všechna potřebná opatření k tomu, aby se seznámil s obsahem tohoto práva. Pokud mu obsah cizího práva není znám, obrátí se na ministerstvo (§ 53 odst. 1 ZMPS). V případě nutnosti může soud ke zjištění obsahu cizího práva ustanovit znalce z oboru právních vztahů k cizině; lze též uložit účastníku, který se dovolává cizího práva, aby předložil text cizí normy (viz R 26/1987 str. 203 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

(3) Dále je možné požádat o informaci o cizím právu podle Evropské úmluvy o poskytování informací o cizím právu a Dodatkového protokolu k ní (sdělení MZV č. 221/1998 Sb., seznam smluvních států úmluvy je dostupný na webových stránkách Rady Evropy,³²⁾ Úmluvu lze najít pod č. 62, Dodatkový protokol pod č. 97).³³⁾ Justiční orgán ČR předá žádost s náležitostmi předepsanými úmluvou v čl. 4 ministerstvu, které ji zašle příslušnému orgánu cizího státu (aktuální přehled příslušných orgánů cizích států dostupný na webových stránkách Rady Evropy³²⁾). Důležité je přitom zejména co nejpřesněji formulovat otázky vycházející z okolností projednávané věci.

(4) V řízení postupují justiční orgány ČR podle českých procesních předpisů s výhradou procesních předpisů stanovených právním předpisem EU nebo mezinárodní smlouvou.

§ 39

Právní předpisy EU v oblasti soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech

(1) Přehled právních předpisů EU týkajících se oblasti soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech (mj. např. určení soudní příslušnosti či uznávání a výkon rozhodnutí justičních orgánů jiných členských států EU), včetně jejich textů, případně praktických příruček k aplikaci, lze nalézt na webových stránkách ministerstva.³⁴⁾ Bližší informace k jednotlivým právním předpisům EU, předepsané tiskopisy, příslušné orgány apod. jsou dostupné na webových stránkách Evropského soudního atlasu.³⁵⁾

(2) Základní informace k právním úpravám členských států ve vybraných oblastech (např. organizace soudnictví, právní pomoc, zahájení soudního řízení, rodičovská odpovědnost, výživné apod.) lze nalézt na webových stránkách Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci³⁶⁾ či na stránkách Evropského portálu e-Justice. Uvedené informace jsou přeloženy do všech jazyků Evropské unie. Na stránkách Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci jsou dále v sekci Knihovnička k dispozici praktické příruč-

ky k aplikaci vybraných právních předpisů EU v oblasti občanskoprávní, jakož i další informativní materiály.

§ 40

Zvláštní postavení Spojeného království, Irska a Dánska v oblasti mezinárodní soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech

S ohledem na Protokol týkající se Spojeného království a Irska³⁷⁾ a Protokol týkající se Dánska³⁸⁾ nezavazují opatření Rady EU přijatá podle části třetí hlavy V Smlouvy o fungování Evropské unie (mj. právní předpisy EU v oblasti soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech) bez dalšího tyto státy. Tato opatření se nicméně mohou stát pro dotčené státy závazná postupem předvídaným v uvedených protokolech, resp. v případě Dánska prostředky mezinárodního práva. U jednotlivých právních předpisů EU je proto nutné zkoumat, zda jsou závazné i pro Spojené království, Irsko nebo Dánsko (informace dostupné na webových stránkách ministerstva).³⁹⁾

§ 41

Neformální komunikace prostřednictvím Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci

Pro usnadnění komunikace při soudní spolupráci v rámci EU lze využít Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.⁴⁰⁾ Justiční orgány ČR a členové této sítě se mohou prostřednictvím kontaktních míst zřízených na Ministerstvu spravedlnosti obracet na kontaktní místa jiných členských států se žádostí o podporu a součinnost při aplikaci evropských nařízení, zjišťování právních předpisů či postupů v jiném členském státě apod. Jedná se o neformální možnost komunikace usnadňující spolupráci ve chvíli, kdy není k dispozici jiný dostupný efektivní prostředek. Bližší informace k Evropské soudní síti pro občanské a obchodní věci jsou dostupné na webových stránkách ministerstva.⁴¹⁾ či na webových stránkách Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.⁴²⁾

Hlava II

Obor práva rodinného

Oddíl I

Úprava výchovy a výživy

§ 42

V právních předpisech EU a mezinárodních smlouvách neexistuje úprava jednotného řízení o úpravě poměrů ne-

³²⁾ Rada Evropy (Evropské úmluvy) - <http://conventions.coe.int> - v sekci „Treaties“.

³³⁾ Výhodou této úmluvy je, že umožňuje navíc získat informaci o aplikaci cizího hmotného práva ve státě původu.

³⁴⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - Právo EU v oblasti civilní.

³⁵⁾ Evropský soudní atlas: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_cs.htm.

³⁶⁾ Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci: http://ec.europa.eu/civiljustice/index_cs.htm.

³⁷⁾ Protokol (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, Úř. věst. C 83, 30. 3. 2010, s. 295-298.

³⁸⁾ Protokol (č. 22) o postavení Dánska, Úř. věst. C 83, 30. 3. 2010, s. 299-303.

³⁹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - Právo EU v oblasti civilní.

⁴⁰⁾ Zřízena rozhodnutím Rady č. 2001/470/ES ze dne 28. 5. 2001. Od 1. 1. 2011 bude Evropská soudní síť fungovat dle nového Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 568/2009/ES ze dne 18. 6. 2009.

⁴¹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Evropská unie - evropské soudní síť.

⁴²⁾ Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci: http://ec.europa.eu/civiljustice/index_cs.htm.

zletilých dětí. Odděleně je upraveno řízení o výchově dětí (o rodičovské zodpovědnosti) a řízení o výživném. Podle těchto předpisů je proto třeba posoudit pravomoc českého soudu zvlášť pro výchovu dětí (rodičovskou zodpovědnost) a zvlášť pro výživné.

A. Rodičovská zodpovědnost

§ 43

Relevantní právní předpisy v oblasti rodičovské zodpovědnosti

(1) Otázku pravomoci českého soudu k řízení o rodičovské zodpovědnosti a určení rozhodného práva posoudí justiční orgán ČR dle obecných pravidel uvedených v § 37 a § 38. Podle příslušného právního předpisu EU - nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti („nařízení Brusel II bis“) - je v řízení o rodičovské zodpovědnosti pro určení pravomoci (mezinárodní příslušnosti) soudů rozhodující obvyklé bydliště dítěte, a to bez ohledu na jeho státní příslušnost. Má-li tedy dítě obvyklé bydliště na území ČR, je dána pravomoc českých soudů, i pokud dítě není státním občanem ČR či některého členského státu EU. Pojem obvyklého bydliště dítěte musí být vykládán autonomně, podle konstantní judikatury Soudního dvoru EU.⁴³⁾

(2) Při určování rozhodného práva vychází justiční orgán ČR z čl. 15 Úmluvy o ochraně dětí⁴⁴⁾ (přehled smluvních stran a další informace dostupné na webových stránkách Haagské konference pod č. 34)⁴⁵⁾ a aplikuje lex fori (právo vlastního státu). Podle tohoto ustanovení postupuje justiční orgán ČR i v případě, že je jeho pravomoc založena podle právního předpisu EU uvedeného v odst. 1. Právo jiného státu se použije pouze výjimečně za podmínek stanovených v Úmluvě o ochraně dětí.

(3) Návrh na uznání a výkon rozhodnutí orgánu cizího státu o rodičovské zodpovědnosti posoudí justiční orgán ČR podle právního předpisu EU uvedeného v odst. 1 (a to i v případě, že dítě má obvyklé bydliště na území nečlenského státu, který je smluvní stranou úmluvy uvedených v odst. 2), nespadá-li věc do jeho působnosti, podle příslušných dvoustranných či mnohostranných mezinárodních smluv, jinak podle ustanovení ZMPS.

(4) V řízení o přenesení příslušnosti podle čl. 15 nařízení Brusel II bis mohou soudci pro usnadnění přímé soudní komunikace využít soudce Haagské sítě soudců za ČR. Informace o konkrétním styčném soudci jsou dostupné na webových stránkách ministerstva.

B. Výživné

§ 44

Relevantní právní předpisy v oblasti výživného

(1) Otázku pravomoci českého soudu k řízení o výživném a určení rozhodného práva posoudí justiční orgán ČR dle obecných pravidel uvedených v § 37 a § 38. Do účinnosti nového předpisu uvedeného v § 49 odst. 2 je příslušným právním předpisem EU pro posouzení otázky pravomoci českého soudu k řízení o výživném nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

(2) Mnohostrannými mezinárodními smlouvami upravujícími přeshraniční vymáhání výživného jsou:

- a) Úmluva o vymáhání výživného v cizině (vyhl. č. 33/1959 Sb.; přehled smluvních stran a další informace na webových stránkách OSN),⁴⁶⁾
- b) Úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti z roku 1973 (vyhl.č. 132/1976 Sb.; přehled smluvních stran a další informace na webových stránkách Haagské konference pod č. 23).⁴⁷⁾

(3) Úmluva podle odst. 2 písm. b) se považuje za úpravu ve zvlášť vymezené věci podle čl. 71 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. V rozsahu, ve kterém se nepoužije tato úmluva, se mezi členskými státy EU použije uvedené nařízení.

(4) Přehled dvoustranných mezinárodních smluv je uveden na webových stránkách ministerstva.⁴⁸⁾

(5) V případě neexistence úpravy mezi dotčenými státy se postupuje při přeshraničním vymáhání výživného podle vnitrostátních předpisů; přitom je třeba přihlídnout k existenci prohlášení ministerstva podle § 54 ZMPS, jejichž přehled je k dispozici na webových stránkách ministerstva.⁴⁹⁾

§ 45

Role Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí

(1) Při přeshraničním vymáhání výživného se mohou oprávněné osoby obrátit na Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí⁵⁰⁾ (dále pro účely Oddílu I - Úprava výchovy a výživy - jen „Úřad“).

(2) Úřad poskytuje zejména informace o podmínkách vymáhání výživného a plní další úkoly, které mu při vymáhání výživného svěřují obecně závazné právní předpisy.

(3) V řízení o určení výživného pro nezletilé děti se doporučuje, aby soud ustanovil Úřad opatrovníkem dítěte

⁴³⁾ Lze přihlídnout např. k rozsudku ve věci C-523/07, *Korkein hallinto-oikeus - Finsko*, z 2. 4. 2009.

⁴⁴⁾ Úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, Haag, 19. 10. 1996, sdělení MZV č. 141/2001 Sb.m.s.

⁴⁵⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁴⁶⁾ OSN - <http://treaties.un.org/> - v sekci „Databases“.

⁴⁷⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁴⁸⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

⁴⁹⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Prohlášení o vzájemnosti v civilních věcech.

⁵⁰⁾ www.umpod.cz

ve smyslu § 37 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoR“).

§ 46

Spolupráce mezi soudy a Úřadem

(1) Úřad poskytuje soudům na jejich žádost všestrannou pomoc při zjišťování podmínek přeshraničního vymáhání výživného; nemá-li potřebné informace, poskytne je ministerstvo.

(2) Soudy odkazují se žádostí o informace o podmínkách podání návrhu na vymáhání výživného v cizině oprávněné osoby na Úřad.

(3) Zpravidla po poučení oprávněných osob o způsobu vymáhání výživného z ciziny Úřadem soudy k plnění závazků České republiky z mezinárodního práva poskytují oprávněným bezplatně tuto pomoc:

- a) poskytují stejnopisy listin použitých v řízení,
- b) pořizují překlad listin podle písm. a) do potřebného cizího jazyka,
- c) napomáhají oprávněným v nezbytném rozsahu při sepisování návrhu na vymáhání výživného z ciziny,
- d) vykonávají další činnosti, které jsou jim svěřeny podle předpisů regulujících uznání a výkon cizích rozhodnutí (například vydávání osvědčení podle čl. 54 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech).

(4) Informace o vymáhání výživného pro soudy jsou k dispozici rovněž v autentizované části webových stránek Úřadu; Úřad poskytne soudům na jejich žádost identifikační údaje pro přístup k těmto informacím.

§ 47

Některá pravidla o způsobu určení výživného

(1) Má-li povinná osoba přispívat na výživu nezletilého dítěte s bydlištěm v cizině, lze určit výživné ve vhodné cizí měně (§ 155 odst. 2 o.s.ř.). Tento postup je třeba použít zejména v těch případech, kdy následný výkon rozhodnutí ukládající placení v tuzemské měně by byl spojen s potížemi a průtahy, jež by byly v rozporu se zájmem dítěte.

(2) Stanoví-li se výživné v cizí měně, je třeba, aby v odůvodnění soudního rozhodnutí bylo uvedeno, jakým způsobem soud dospěl k vyčíslení povinnosti platit v cizí měně ve srovnání s tím, jakého výživného se takto dostane oprávněnému v českých korunách (viz R 29/1974, R 26/1980 a R 26/1987 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

(3) Přepočítání kursů měn v případech uvedených v odstavci 1 a 2 se provádí podle směnného kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni vydání soudního rozhodnutí o výši výživného.

§ 48

Výživné určené poměrem z průběžně se měnícího základu

(1) V případě, že je podle cizího práva výživné určeno poměrem z průběžně se měnícího základu, poskytne Úřad

na žádost soudu pro účely nařízení výkonu rozhodnutí dostupné informace o cizím právu tak, aby mohl být nařízen výkon rozhodnutí ve shodě s obsahem výroku uznávaného cizího rozhodnutí.

(2) Informace o vybraných případech podle odst. 1 poskytuje Úřad na webových stránkách podle § 46 odst. 4.

§ 49

Nová úprava vymáhání výživného

(1) V roce 2007 byla přijata Haagská úmluva o mezinárodním vymáhání výživného k dětem a dalších druhů vyživovacích povinností a Protokol o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti (přehled smluvních stran a další informace dostupné na webových stránkách Haagské konference - Úmluva je uvedena pod č. 38, Protokol pod č. 39).⁵¹⁾

(2) V rámci Evropské unie bude otázkou pravomoci soudů k řízení o výživném a stanovení rozhodného práva, jakož i uznávání a výkon rozhodnutí ve věci výživného upravena nařízením Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností. Nařízení se použije od 18. 6. 2011.

Oddíl II

Rozvod manželství

§ 50

Řízení o rozvod manželství před soudem v cizině

(1) Při doručování návrhu na rozvod manželství, který podal druhý manžel u cizího soudu, poučí dožádaný soud ČR žalovaného, pokud je státním občanem ČR, že má možnost sám podat návrh na rozvod manželství u soudu ČR. Učiní tak v případech, kdy otázky jurisdikce nejsou upraveny mezinárodní smlouvou ani nespádají do působnosti nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a jedná se o stát, s nímž ČR nemá diplomatické styky nebo jehož zákonodárství v oblasti rodinného práva obsahuje předpisy o manželství a o rozvodu, které jsou zcela odlišné od předpisů ČR. Vhodné je i poučení ohledně ustanovení § 67 ZMPS, jakož i o Úmluvě o uznávání rozvodů a zrušení manželského soužití (vyhl. č. 131/1976 Sb.; přehled smluvních stran a další informace dostupné na webových stránkách Haagské konference pod č. 18).⁵²⁾

(2) Při doručování návrhu na rozvod manželství v řízení, které probíhá před soudem v cizině, je třeba účastníka, pokud je státním občanem ČR, též poučit, že může požádat prostřednictvím soudu o osvobození od soudních poplatků, případně i záloh, má-li pro to předpoklady. K takové žádosti je nutno připojit prohlášení o majetkových poměrech žadajícího účastníka.

Oddíl III

Osvojení

§ 51

Řízení u soudu ČR o osvojení nezletilého cizince, zajištění souhlasu s osvojením

⁵¹⁾ Tyto dokumenty dosud nevstoupily v platnost. Nevstoupí-li Protokol v platnost do 18. 6. 2011, bude její EU a její členské státy od tohoto data provádět prozatímně.

⁵²⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

(1) Je-li podle právního řádu příslušného cizího státu nebo podle mezinárodní smlouvy⁵³⁾ nutné, aby k rozhodnutí českého soudu o osvojení nezletilého cizince dal souhlas orgán státu, jehož je nezletilý státním občanem, požádá soud ministerstvo, aby vyžádání souhlasu zprostředkovalo, není-li v právním řádu cizího státu nebo v mezinárodní smlouvě uveden jiný postup.

(2) V žádosti soudu nebo osvojitele o vydání souhlasu je třeba uvést všechny údaje a přiložit všechny doklady vyžadované právním řádem cizího státu nebo mezinárodní smlouvou. Nejsou-li náležitosti žádosti o souhlas přesně stanoveny, je třeba uvést všechny okolnosti důležité pro posouzení, zda souhlas cizího státu může být dán, zejména je nutno uvést státní občanství osvojitelů, údaj o tom, zda jsou osvojitelé manžely, jejich osobní a majetkové poměry, z nichž je zřejmé, že bude dostatečně postaráno o řádnou výchovu a výživu osvojence a že mu bude osvojení ku prospěchu.

(3) Soud může o osvojení rozhodnout teprve poté, kdy mu bylo doručeno oznámení o souhlasu příslušného orgánu cizího státu.

§ 52

(1) V případech, kdy soud ČR sám ve věci nerozhoduje, musí při sepisování návrhu nebo vyjádření účastníka řízení nebo opatrovníka sledovat zájmy nezletilého státního občana ČR z hlediska péče o nezletilé děti.

Při výslechu zákonného zástupce dítěte o tom, zda dává přivolení k osvojení podle § 67 ZoR je v těchto případech povinností soudu, aby projednal se zákonným zástupcem dítěte poměry dítěte s přihlédnutím ke všem okolnostem svědčícím pro osvojení i proti němu.

Stejným způsobem je třeba projednat otázku osvojení s opatrovníkem ustanoveným podle § 68b ZoR.

Také při zjišťování souhlasu dítěte podle § 67 věty druhé ZoR je nutno jednat zaměřit k celkovým poměrům nezletilého a posouzení jeho zájmu tak, aby se dosáhlo vyjádření po všech stránkách uváženého. K osvojení dítěte do ciziny je vždy třeba souhlasu Úřadu pro mezinárodně-právní ochranu dětí⁵⁴⁾ (§ 35 odst. 2 písm. i) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

(2) Osvojením státního občana ČR osvojiteli, kteří jsou cizinci, nepozbývá osvojenec státního občanství ČR.

Oddíl IV

Opatrovnictví

§ 53

Péče o nezletilé cizince a opatrovnictví nad zletilými cizinci na území ČR

(1) Justiční orgán ČR rozhoduje o nezletilých dětech, které jsou cizími státními občany a žijí na území ČR, pouze je-li dána jeho pravomoc podle § 37. Jinak justiční orgán ČR učiní nezbytná opatření, aby nebyly ohroženy důležité zájmy těchto dětí, ať už jde o jejich péči nebo o správu jejich majetku. Opatření uvedená ve větě druhé tohoto odstavce mají prozatímní charakter až do konečné úpravy, kterou provede příslušný orgán cizího státu. O přijatém opatření informuje justiční orgán ČR cizí orgán způsobem stanoveným pro styk s tímto státem.

Kdyby orgán cizího státu v přiměřené době poměry dotčeného dítěte neupravil, postupuje justiční orgán ČR podle příslušných mezinárodních smluv, případně podle § 39 odst. 3 ZMPS (viz § 76, § 81 nebo § 76a a též § 178 o.s.ř.).

(2) Mnohostrannou mezinárodní smlouvou upravující pravomoc orgánů, rozhodné právo, uznávání a výkon rozhodnutí a spolupráci orgánů ve věcech rodičovské zodpovědnosti, opatrovnictví, poručnictví ve vztahu k nezletilým dětem či umístění dítěte do pěstounské rodiny nebo do ústavní péče je Úmluva o ochraně dětí z roku 1996⁵⁵⁾ (přehled smluvních stran a další informace na webových stránkách Haagské konference pod č. 34).⁵⁶⁾ Ve vztahu k členským státům EU byla tato úmluva nahrazena v rozsahu jeho působnosti nařízením Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti. Přehled dvoustranných mezinárodních smluv je uveden na webových stránkách ministerstva.⁵⁷⁾ Ohledně určení rozhodného práva platí § 43 odst. 2.

(3) Jedná-li se o nezletilého cizince - žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle příslušného zákona,⁵⁸⁾ informuje justiční orgán ČR příslušné orgány cizího státu až po nabytí právní moci rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany nezletilému cizinci.

(4) Justiční orgán ČR učiní též potřebná opatření na ochranu osoby a majetku zletilého cizího státního občana žijícího na území ČR, kterého je třeba zbavit způsobilosti k právním úkonům nebo tuto jeho způsobilost omezit (§ 81 o.s.ř.). O přijatých opatřeních informuje justiční orgán ČR příslušné orgány cizího státu způsobem stanoveným pro styk s tímto státem. Neučiní-li orgán cizího státu v přiměřené době sám potřebná opatření, postupuje soud ČR podle ustanovení mezinárodních smluv, případně podle § 42 odst. 2 ZMPS.

Oddíl V

⁵³⁾ Např. Úmluva o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení (Haag, 29. 5. 1993, publ. pod č. 43/2000 Sb.m.s.; přehled smluvních stran a další informace na webových stránkách Haagské konference pod č. 33: www.hcch.net v sekci „Conventions“). Přehled dvoustranných mezinárodních smluv je uveden na webových stránkách ministerstva www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

⁵⁴⁾ www.umpod.cz.

⁵⁵⁾ Úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, Haag, 19. 10. 1996; sdělení MZV č. 141/2001 Sb.m.s.

⁵⁶⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁵⁷⁾ www.justice.cz v sekci Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Mezinárodní vztahy - Dvoustranné vztahy.

⁵⁸⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Mezinárodní únosy dětí

§ 54

Uplatnění nároku na návrat dítěte z ciziny a styk s dítětem v cizině

(1) Uplatnění nároku na návrat dítěte protiprávně přemístěného do ciziny nebo v cizině protiprávně zadržěného anebo nároku na styk s dítětem je ve vztahu k smluvním státům upraveno Úmluvou o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí z 25. 10. 1980 (sdělení MZV č. 34/1998 Sb.) - aktuální seznam smluvních stran na webových stránkách Haagské konference pod č. 28.⁵⁷⁾ Ve vztahu k členským státům EU byla tato úmluva nahrazena v rozsahu jeho působnosti nařízením Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti.

(2) Jestliže osoba, která bydlí nebo se zdržuje v ČR, případně jiná instituce či orgán chce podat návrh na navrácení dítěte protiprávně přemístěného do ciziny nebo v cizině protiprávně zadržěného anebo na realizaci práva styku s ním, může se obrátit na Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí⁵⁹⁾ (dále pro účely Oddílu V - Mezinárodní únosy dětí - jen „Úřad“), který byl podle Úmluvy určen ústředním orgánem pro Českou republiku.

(3) V tomto případě se použije pro podání návrhu tiskopisu, který navrhovatelí poskytne Úřad. O překladu údajů v tiskopise a dalších listin a nákladech s tím spojených platí obdobně § 46 odst. 3.

(4) Se žádostí o pomoc při zajištění návratu dítěte se lze obrátit též na ústřední orgán kteréhokoliv jiného smluvního státu - aktuální přehled ústředních orgánů dostupný na webových stránkách Haagské konference pod č. 28.⁶⁰⁾

§ 55

Řízení před soudem v ČR o navrácení dítěte

(1) V řízení o návrhu na navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí podle výše uvedené mezinárodní smlouvy nebo právního předpisu EU soud postupuje dle ustanovení § 193a -193e o.s.ř.

(2) K řízení je místně příslušný soud, v jehož obvodu má sídlo Úřad.

(3) V řízení mohou soudci pro usnadnění přímé soudní komunikace využít soudce Haagské sítě soudců za ČR. Informace o konkrétním styčném soudci jsou dostupné na webových stránkách ministerstva.

Hlava III

Obor práva dědického

§ 56

Omezení na předběžné šetření

(1) V případě řízení o dědictví s mezinárodním prvkem justiční orgán ČR nejprve dle § 37 posoudí, je-li dána jeho pravomoc.

(2) Jestliže projednání dědictví nepatří do pravomoci soudů ČR, provede pouze předběžné šetření (§ 175z o.s.ř.).

(3) O úmrtí cizího státního občana v ČR a o výsledku předběžného šetření informuje justiční orgán ČR příslušný zastupitelský úřad cizího státu⁶¹⁾ v ČR nebo úřad vykonávající konzulární působnost pro ČR způsobem uvedeným v § 2 odst. 3. Zašle mu dvojmo protokol o předběžném šetření opatřený podpisem soudce a kulatým úředním razítkem, jakož i podpisy vyslychaných osob. K protokolu připojí kopii úmrtího listu zemřelého (vzor 9).

§ 57

Procesní postup a styky s dědici

(1) Je-li dána pravomoc soudů ČR, postupuje justiční orgán ČR při projednávání dědictví podle českých procesních předpisů (§ 48 ZMPS).

(2) Ve smlouvách o právní pomoci a úpravě právních vztahů nebo v konzulárních smlouvách s některými státy bývá stanoveno, že v dědických věcech jsou diplomatické a konzulární úřady i bez udělení plné moci oprávněny zastupovat své státní občany, pokud jsou nepřítomní a neustanoví-li si jiného zástupce (viz též Vídeňská úmluva o konzulárních stycích, vyhl. č. 32/1969 Sb.). Ministerstvo spravedlnosti a justiční orgány ČR poskytují součinnost zastupitelským úřadům ČR při vyřizování dědictví, včetně informování dědiců nacházejících se v ČR o existenci pozůstalosti v cizině, pokud místo jejich pobytu není zastupitelským úřadům ČR známo

(3) Pokud dědic - státní občan ČR - žije v cizině mimo EU, doporučuje se doručovat mu prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR v příslušném státu (viz též § 5 a § 25).

§ 58

Vydání majetku do ciziny

Majetek zůstavitele může justiční orgán ČR vydat po zaplacení daní a poplatků a uspokojení tuzemských věřitelů a za podmínky, že vývoz majetku bude povolen příslušným orgánem (např. Národní galerií, pokud jde o kulturně cenné obrazy, rytiny a sochy). Dotaz ohledně způsobu zaplacení daní a poplatků cizincem, který nemá na území ČR bydliště, ani se zde obvykle nezdržuje, je třeba učinit u Finančního úřadu pro Prahu 1 (viz § 4 odst. 4 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů), ode dne 1. 1. 2011 pak u místně příslušného správce daně podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.

§ 59

Hlášení celnímu úřadu

Zemřel-li cizí státní občan v souvislosti s jeho dopravní nehodou, k níž došlo na území ČR, zašle justiční orgán ČR opis protokolu o předběžném šetření též celnímu úřadu, který je místně příslušný pro obvod soudu (územní působnost celních úřadů je stanovena zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR, ve znění pozdějších předpisů).

⁵⁹⁾ www.umpod.cz.

⁶⁰⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁶¹⁾ Vyhledat příslušný zastupitelský úřad cizího státu lze na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz ve vyhledávací v levé horní části „Státy a území“.

§ 60

Mezinárodní správa pozůstalosti

(1) ČR je od 1. 7. 1993 vázána haagskou Úmluvou o mezinárodní správě pozůstalosti (sdělení MZV č. 218/1995 Sb.). Prozatím jsou touto úmluvou vázány ještě Portugalsko a Slovensko (aktuální seznam smluvních stran na webových stránkách Haagské konference pod č. 21).⁶²⁾

(2) Orgánem příslušným pro pořizování průkazů pro osoby oprávněné ke správě pozůstalosti v dalších smluvních státech Úmluvy je v ČR okresní soud, který je místně příslušný pro řízení o dědictví (čl. 6 Úmluvy). Tento soud také podává zainteresovaným osobám informace o vydání průkazu a o jeho obsahu, popřípadě o jeho zrušení, změně nebo o pozastavení jeho účinků (čl. 8 Úmluvy).

ČÁST ČTVRTÁ**RŮZNÉ**

§ 61

**Ověřování veřejných listin
(superlegalizace, apostila)**

(1) Cizí veřejné listiny (listiny vydané či ověřené orgánem cizího státu), které mají být použity v ČR, musí být superlegalizovány. Superlegalizací se rozumí diplomatické či konzulární ověřování cizích veřejných listin na zastupitelských úřadech ČR a dále ověřování listin vyhotovených cizími diplomatickými zástupci nebo konzulárními úředníky akreditovanými v ČR na Ministerstvu zahraničních věcí. Superlegalizací předchází tzv. vyšší ověření listiny příslušnými orgány státu, na jehož území byla listina vyhotovena.

(2) Výjimku z této povinnosti upravuje pro smluvní strany Úmluva o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin, Haag, 5. 10. 1961 (sdělení MZV č. 45/1999 Sb.); aktuální seznam smluvních stran a další praktické informace včetně příslušných orgánů lze najít na webových stránkách Haagské konference pod č. 12.⁶³⁾ Podle Úmluvy dochází ke zjednodušení způsobu ověření veřejných listin, který spočívá v opatření ověřované listiny zvláštní ověřovací doložkou, tzv. *Apostilou* (čl. 3 odst. 1 a čl. 4 Úmluvy). *Apostilu* vystavuje příslušný úřad státu, v němž listina byla vydána. *Apostila* je tedy zvláštní forma vyššího ověření, která má přímé účinky na území druhé smluvní strany. Vzor doložky o ověření *apostilou* je uveden v příloze sdělení MZV č. 45/1999 Sb.

(3) Některé dvoustranné mezinárodní smlouvy o právní pomoci stanoví osvobození od povinnosti ověřovat veřejnou listinu vydanou orgány druhé smluvní strany. Osvobozeny mohou být všechny veřejné listiny nebo pouze některé typy veřejných listin. Osvobození od této povinnosti upravují v určitých případech také některé právní předpisy EU.

(4) Bližší informace k ověřování cizích veřejných listin či českých veřejných listin určených pro použití v zahraničí lze nalézt na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti⁶⁴⁾ či na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí.⁶⁵⁾

§ 62

Některé dvoustranné mezinárodní smlouvy o právní pomoci upravují otázku zjišťování adres osob (seznam států, s nimiž bylo takové ustanovení sjednáno ve dvoustranné mezinárodní smlouvě, je uveden v příloze č. 10). Rozsah a způsob poskytování vzájemné pomoci při zjišťování adres se v jednotlivých smlouvách částečně odlišuje. Obecně platí, že je-li uvedeno, že si justiční orgány smluvních stran poskytují vzájemně pomoc při zjišťování adres, adresuje justiční orgán ČR svou žádost příslušnému cizímu justičnímu orgánu - obvykle podle místa posledního známého bydliště osoby, jejíž aktuální adresa je zjišťována - a zasílá ji způsobem stanoveným v příslušné mezinárodní smlouvě. Nezná-li justiční orgán ČR takovou adresu, adresuje svou žádost justičnímu orgánu, v jehož obvodu se nachází orgán, který vede registr obyvatel v daném státě.

§ 63

Osvobození od uložení žalobní jistoty

(1) Podle čl. 17 Úmluvy o civilním řízení (vyhl. č. 72/1966 Sb.) nemůže být příslušníkům některého ze smluvních států majícím bydliště v jednom z těchto států, kteří budou vystupovat jako žalobci nebo intervenienti před soudy jiného z těchto států, uložena žalobní jistota ani depozitum jakkoli označené buď proto, že jsou cizinci, anebo že nemají bydliště nebo sídlo v tuzemsku (viz též § 51 ZMPS).

Toto osvobození od uložení žalobní jistoty má však pro žalobce i negativní důsledek, že pokud bude v příslušném soudním řízení odsouzen k zaplacení nákladů řízení, musí být toto soudní rozhodnutí dožádaným soudem druhého členského státu Úmluvy prohlášeno za vykonatelné bez slyšení stran a bezplatně za podmínek uvedených v čl. 18 a 19 Úmluvy.

Aktuální seznam členských států Úmluvy je uveden na webových stránkách Haagské konference pod č. 2.⁶⁶⁾

(2) Osvobození od uložení žalobní jistoty může být stanoveno také právními předpisy EU či jinou mezinárodní smlouvou.

ČÁST PÁTÁ**SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 64

Evidence věcí s mezinárodním prvkem

Za účelem evidence věcí, které se týkají ve smyslu této instrukce cizinců nebo ciziny (tzv. věci s mezinárodním prvkem), uvedou soudy v příslušných rejstřících před běžným číslem položky značku „CIZ“ barevnou tužkou nebo razítkem. Za věci s mezinárodním prvkem se pro účely evidence podle tohoto ustanovení považují věci, kde se cizí prvek týká účastníka řízení, popř. skutku. Nepovažuje se za ně poskytování právní pomoci cizím justičním orgánům (pasivní právní pomoc).

Řízení o dědictví se eviduje jako řízení s mezinárodním prvkem v případě, že zůstavitel nebyl v době své smrti

⁶²⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁶³⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

⁶⁴⁾ www.justice.cz v sekci *Ministerstvo spravedlnosti - Odborné činnosti a služby veřejnosti - Ověřování listin do ciziny*.

⁶⁵⁾ www.mzv.cz - sekce *Cestujeme - Ověřování listin*.

⁶⁶⁾ www.hcch.net v sekci „Conventions“.

státním občanem ČR nebo jestliže alespoň část dědictví se nachází v cizině.

§ 65

Justičními orgány pro účely této instrukce se rozumějí soudy a v cizině i jiné orgány, které vykonávají úkoly soudnictví nebo jsou legitimovány k výkonu mezinárodní právní pomoci.

§ 66

Zrušuje se:

Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 30. dubna 2004, č.j. 56/2004-MO-J, kterou se upravuje postup justičních orgánů ve styku s cizinou ve věcech občanskoprávních.

§ 67

Tato instrukce nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2010.

ministřyně spravedlnosti
JUDr. Daniela **Kovářová** v.r.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA č. 1

**Seznam
vybraných ústředních orgánů podle čl. 2 odst. 1 (čl. 18)
Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností
v cizině ve věcech občanských a obchodních
(vyhl. č. 85/1982 Sb.)**

(Tento přehled je pouze informativní, aktuální seznam ústředních orgánů, včetně orgánů níže neuvedených, a případné výhrady a deklaráce, které daný stát k Úmluvě učinil, a výše poplatků za doručení, jsou-li stanoveny, jsou dostupné na webových stránkách Haagské konference; Úmluva je uvedena pod č. 14)

U smluvních států Úmluvy je uveden název ústředního orgánu a jeho adresa. Dále je uveden jazyk, v němž se vyplňují tiskopisy (k vyplnění je ovšem možné vždy použít též jazyk anglický a francouzský, pokud stát nevyužil výhradu podle čl. 20 Úmluvy) a do něhož se překládají doručované písemnosti, případně jsou uvedeny další přípustné jazyky. V pochybnostech použijte anglického jazyka.

1) Bahamy

Office of the Attorney General
Post Office Building
East Hill Street
P.O. Box N-3007
Nassau - Bahamas
jazyk: angličtina

2) Barbados

The Registrar of the Supreme Court of Barbados
Law Courts, Bridgetown
Barbados
jazyk: angličtina

3) Bělorusko

Ministry of Justice of the Republic of Belarus
ul. Kollektornaya, 10
220084 Minsk
jazyk: běloruština

4) Botswana

The Minister of State in the Office of the President
of the Republic of Botswana
Lobatse
Botswana
jazyk: angličtina

5) Česká republika

Ministerstvo spravedlnosti ČR
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2
jazyk: čeština

6) Čínská lidová republika

Bureau of International Judicial Assistance and Cooperation
Department Ministry of Justice
10, Chaoyangmen Nandajie
Chaoyang District
Beijing
P.C. 100020
People's Republic of China
jazyk: čínština

7) Egypt

Ministry of Justice
Cairo
Arab Republic of Egypt
jazyk: arabština

8) Izrael

The Director of Courts
Directorate of Courts
Russian Compound
Jerusalem
Israel

jazyk: pokud je tiskopis vyplněn anglicky, francouzsky, hebrejsky nebo arabsky, může být doručovaná listina zaslána v jakémkoli jiném jazyku

9) Japonsko

The Minister of Foreign Affairs
2-2-1 Kazumigaseki, Chioda-Ku
Tokyo 100-8919, Japan
jazyk: japonština

10) Kanada

federální ústřední úřad
United Nations Criminal
and Treaty Law Division
125 Sussex Drive
Ottawa, Ontario
Canada K1A 0G2
nebo přímo zaslat na úřady provincií
jazyk: angličtina, vyjma Quebecu

Alberta

Sheriff - Civil Enforcement
5th Floor North
J.E. Brownlee Building
10363 - 97 Street
Edmonton, Alberta
Canada T5J 3W7

Britská Kolumbie

Ministry of the Attorney General
for British Columbia
Order in Counsel
Administration Office
Room 208A
Parliament Building
553 Superior Street
Victoria, British Columbia
Canada V8V 1X4

Manitoba

Attorney-General of Manitoba
c/o Director - Civil Legal Services
Woodsworth Building
7th Floor
405 Broadway
Winnipeg, Manitoba
Canada, R3C 3L6

New Brunswick

Attorney-General of New Brunswick
care of the Director
of Legal Services
P.O.Box 6000
670 King Street
Centennial Building
Fredericton, New Brunswick
Canada, E3B 5H1

Newfoundland

Department of Justice
P.O.Box 8700
4th floor, East Block
Confederation Building
St. John's, Newfoundland
Canada A1B 4J6

Nova Scotia

Attorney General of Nova Scotia
Legal Services Division
5151 Terminal Road
Halifax, Nova Scotia
Canada B3J 2L6

Ontario

Ministry of the Attorney General
Ontario Court of Justice
393 Main Street
Heileybury, Ontario
Canada, P0J 1K0

Ostrov prince Edwarda

Attorney General of Prince Edward Island
Office of the Deputy Minister
P.O.Box 2000 Charlottetown, Prince Edward Island
Canada C1A 7N8

Quebec

Ministere de la Justice du Québec
Direction du droit administratif
1200 route de l'Eglise
2nd floor
Ste-Foy, Quebec
Canada G1V 4M1

jazyk: francouzský

Saskatchewan

Minister of Justice for Saskatchewan

Att. of Director of Sheriff Services

Court House

2425 Victoria Avenue

Regina

Saskatchewan

Canada F4P 3V7

Yukon

Director of Court Services

Department of Justice

Box 2703

Whitehorse

Yukon Y1A 2C6

Severozápadní teritoria

Deputy Minister of Justice

Government of the Northwest Territories

Box 1320

Yellowknife, Northwest Territories

Canada X1A 2L9

Nunavut

Clerk of the Nunavut Court

of Justice

Court Services Division

Box 297

Iqaluit, Nunavut

Canada X0A 0H0

11) Korejská republika

Ministry of Court Administration

Attn.: Director of International Affairs

967, Seocho-dong, Seocho-gu

SEOUL 137-750

Republic of Korea

jazyk: korejština

12) Malawi

The Registrar of the high court of Malawi

P.O.BOX 30244, Chichiri, Biantyre 3

Malawi

jazyk: angličtina

13) Norsko

The Royal Ministry of Justice and Police
Department of Civil Affairs
P.O.Box 8005 Dep.
0030 Oslo
Norway
jazyk: norština

14) Pákistán

The Solicitor Ministry of Law and Justice
Islamabad
Pakistan
jazyk: angličtina

15) Seychely

The Registrar, Supreme Court
Victoria, Mahé
Republic of Seycheles
jazyk: angličtina

16) Spojené státy americké (bližší informace webové stránky Ministerstva spravedlnosti)

Process Forwarding International
910, 5th Avenue, Seattle
Washington
98104 USA
jazyk: angličtina

17) Švýcarsko (viz též příloha č. 3)

Federal Justice and Police Department in Bern
Switzerland
jazyk: podle kantonů němčina, francouzština, italština
seznam ústředních kantonálních orgánů Švýcarské konfederace lze nalézt na internetové adrese: <http://www.rhf.admin.ch/rhf/fr/home/zivil/behoerden/zentral.html>

18) Turecko

Adalet Bakanligi Hukuk Isleri Genel Müdürlüğü
Ankara
jazyk: turečtina

19) Venezuela

Ministry of Foreign Affairs
Esquina Carmelitas
Piso 6
Caracas
Venezuela
jazyk: španělština

PŘÍLOHA č. 2

**Seznam
ústředních orgánů podle čl. 2 odst. 1 (čl. 24)
Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských
a obchodních (vyhl. č. 129/1976 Sb.)**

(Tento přehled je pouze informativní, aktuální seznam ústředních orgánů, včetně orgánů níže neuvedených, a případné výhrady a deklaráce, které daný stát k Úmluvě učinil, jsou dostupné na webových stránkách Haagské konference; Úmluva je uvedena pod č. 20)

U členských států Úmluvy je uveden název ústředního orgánu a jeho adresa. Dále je uveden jazyk, do něhož se provádí překlad dožádání o provedení důkazu nebo jiného soudního úkonu. V pochybnostech použijte anglického jazyka. Případné další použitelné jazyky jsou uvedeny na webových stránkách výše.

1) Argentina

Ministerio de Relaciones y Culto
Reconquista 1088
Buenos Aires
jazyk: španělština

2) Austrálie

Secretary of the Attorney General's
Department of the Commonwealth of Australia
Robert Garran Offices
National Circuit
Barton ACT 2600
jazyk: angličtina

3) Barbados

The Registrar of the Supreme Court of Barbados
Law courts, Bridgetown
Barbados
jazyk: angličtina

4) Česká republika

Ministerstvo spravedlnosti ČR
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2
jazyk: čeština

5) Čínská lidová republika

Department of International Judicial Assistance
Ministry of Justice of the People's Republic of China
10, Chaoyangmen Nandajie, Chaoyang District
Beijing 100020
jazyk: čínština

6) Dánsko

Ministry of Justice
Civil Law Division
Slotsholmagade 10
1216 Kobenhavn K.
Denmark
jazyk: dánština, norština, švédština, angličtina

7) Jihoafrická republika

Director General of the Department of Justice

8) Izrael

Directorate of Courts
19 Jaffa Road
Jerusalem
Israel
jazyk: angličtina, hebrejština

9) Mexiko

Secretaria de relaciones exteriores
Dirección General de Asuntos Jurídicos
Ricardo Flores Magón No I
jazyk: španělština

10) Monako

La Direction des Services judiciaires
MC 98025 Monaco Cedex
jazyk: francouzština

11) Norsko

The Royal Ministry of Justice and Police
P.O.Box 8005
Oslo 1
Norway
jazyk: norština, dánština, švédština

12) Singapur

The Registrar of the Supreme Court
Singapore
jazyk: angličtina

13) Spojené státy americké

U.S. Department of Justice
Civil Division
Office of International Judicial Assistance
Washington D.C. 20530
USA
jazyk: angličtina (pro Portorico též španělština)

14) Švýcarsko (viz též příloha č. 3)

Département Fédéral de Justice et Police a Berne
Confédération Suisse
jazyk: podle kantonů němčina, francouzština, italština
aktuální seznam ústředních kantonálních orgánů Švýcarské konfederace lze nalézt na internetové adrese <http://www.rhf.admin.ch/rhf/fr/home/zivil/behoerden/zentral.html>

15) Venezuela

Ministry of Foreign Affairs
Esquina Carmelitas
Piso 6
Caracas
Venezuela
jazyk: španělština

PŘÍLOHA č. 3

**Seznam
kantonálních ústředních úřadů pro právní pomoc ve věcech
občanských a obchodních ve Švýcarsku**

(Tento seznam je pouze informativní, aktuální seznam kantonálních ústředních úřadů lze najít na následující webové stránce: <http://www.rhf.admin.ch/rhf/fr/home/zivil/behoerden/zentral.html>. Na webové stránce: <http://www.elorge.admin.ch/elorge/e/index.html> lze zjistit příslušný kantonální ústřední úřad a akceptovaný jazyk podle adresy - tj. města a poštovního směrovacího čísla.)

Kanton	Úřední jazyk pozn. ¹⁾	Adresa	Telefon, Fax, Mail
Aargau (AG)	d	Obergericht des Kantons Aargau Obere Vorstadt 40 5000 Aarau	T: ++41 62 835 38 50 F: ++41 62 835 39 49 webmaster.jb@ag.ch
Appenzell Aus- serrhoden (AR)	d	Kantonsgericht Appenzell A.RH. Postfach 162 9043 Trogen	T: ++41 71 343 64 10 F: ++41 71 343 64 01 kantonsgericht@ar.ch
Appenzell In- nerrhoden (AI)	d	Kantonsgericht Appenzell I.RH. Unteres Ziel 20 9050 Appenzell	T: ++41 71 788 95 51 F: ++41 71 788 95 54 kantonsgericht@ai.ch
Basel-Landschaft (BL)	d	Kantonsgericht Basel-Landschaft Justizverwaltung Postfach 635 4410 Liestal	T: ++41 61 552 65 32 / 65 31 F: ++41 61 552 69 43 kantonsgericht.liestal@ger.bl.ch
Basel-Stadt (BS)	d	Appellationsgericht Basel-Stadt Bäumleingasse 1 4051 Basel	T: ++41 61 267 81 81 F: ++41 61 267 63 15 appellationsgericht@bs.ch
Bern (BE)	d/f	Obergericht des Kantons Bern Rechtshilfe Hochschulstrasse 17 Postfach 7475 3001 Bern	T: ++41 31 634 72 27 F: ++41 31 634 71 40 obergericht.bern@jgk.be.ch
Fribourg (FR)	f/d	Tribunal cantonal Place de l'Hôtel de Ville 2a Case postale 56 1702 Fribourg	T: ++41 26 305 39 10 F: ++41 26 305 39 19 tribunalcantonal@fr.ch
Genève (GE)	f	Parquet du Procureur général Place du Bourg-de-Four 1 Case postale 3565 1211 Genève 3	T: ++41 22 327 26 00 F: ++41 22 327 01 11
Glarus (GL)	d	Obergericht des Kantons Glarus Gerichtshaus Postfach 8750 Glarus	T: ++41 55 645 25 25 F: ++41 55 645 25 00 gerichtskanzlei@gl.ch

Kanton	Úřední jazyk pozn. ¹⁾	Adresa	Telefon, Fax, Mail
Graubünden (GR)	d	Kantonsgericht Graubünden Poststrasse 14 Postfach 7002 Chur	T: ++41 81 257 39 68 F: -- info@kg.gr.ch
Jura (JU)	f	Département des Finances, de la Justice et de la Police Service juridique 2, rue du 24-Septembre 2800 Delémont	T: ++41 32 420 56 30 F: ++41 32 420 56 31 secr.jur@jura.ch
Luzern (LU)	d	Obergericht des Kantons Luzern Hirschengraben 16 6003 Luzern	T: ++41 41 228 62 62 F: ++41 41 228 62 64 og@lu.ch
Neuchâtel (NE)	f	Département de la justice, de la santé et de la sécurité Service de la justice Château 2001 Neuchâtel	T: ++41 32 889 41 10 F: ++41 32 889 60 64 service.justice@ne.ch
Nidwalden (NW)	d	Kantonsgericht Nidwalden Rathausplatz 1 6371 Stans	T: ++41 41 618 79 50 F: ++41 41 618 79 63 kantonsgericht@nw.ch
Obwalden (OW)	d	Kantonsgericht Obwalden Postfach 1260 6061 Sarnen	T: ++41 41 666 62 35 F: ++41 41 660 82 86
Schaffhausen (SH)	d	Obergericht des Kantons Schaffhausen Postfach 568 8201 Schaffhausen	T: ++41 52 632 74 22 F: ++41 52 632 78 36 obergericht@ktsh.ch
Schwyz (SZ)	d	Kantonsgericht Schwyz Kollegiumstrasse 28 Postfach 2265 6431 Schwyz	T: ++41 41 819 11 24 F: ++41 41 819 26 50 kgsz@tic.ch
Solothurn (SO)	d	Obergericht des Kantons Solothurn Zivilkammer Amtshaus 1 4502 Solothurn	T: ++41 32 627 73 24 F: ++41 32 627 22 98 rechtshilfe@bd.so.ch
St. Gallen (SG)	d	Kantonsgericht St. Gallen Klosterhof 1 9001 St. Gallen	T: ++41 71 229 40 63 F: ++41 71 229 37 87 rechtshilfe.kgka@sg.ch
Thurgau (TG)	d	Obergericht des Kantons Thurgau Promenadenstrasse 12 8500 Frauenfeld	T: ++41 52 724 18 18 F: ++41 52 724 18 24

Kanton	Úřední jazyk pozn.¹⁾	Adresa	Telefon, Fax, Mail
Ticino (TI)	i	Tribunale di appello via Pretorio 16 6901 Lugano	T: ++41 91 815 54 71 F: ++41 91 815 56 02 di-ta.rogatorie@ti.ch
Uri (UR)	d	Obergericht des Kantons Uri Rathausplatz 2 Postfach 6460 Altdorf UR 1	T: ++41 41 875 22 67 F: ++41 41 875 22 77 obergericht@ur.ch
Valais (VS)	f/d	Tribunal cantonal Palais de Justice 1950 Sion 2	T: ++41 27 606 53 00 F: ++41 27 606 53 01 tcsg@jus.vs.ch
Vaud (VD)	f	Tribunal cantonal Palais de justice de l'Hermitage Route du Signal 8 1014 Lausanne ADM cant VD	T: ++41 21 316 15 11 F: ++41 21 316 13 28 info.entraide-judiciaire@vd.ch
Zug (ZG)	d	Obergericht des Kantons Zug Rechtshilfe 6300 Zug	T: ++41 41 728 52 50 F: ++41 41 728 52 59 info.og@rech.zg.ch
Zürich (ZH)	d	Obergericht des Kantons Zürich Internationale Rechtshilfe Hirschengraben 15 Postfach 2401 8021 Zürich	T: ++41 44 257 91 91 F: ++41 44 257 92 65 rechtshilfe@gerichte-zh.ch

¹⁾ *Úřední jazyky:*

d = německý jazyk;

f = francouzský jazyk;

i = italský jazyk

PŘÍLOHA č. 4**Seznam vzorů
pro styk s cizinou**

- 1) Předkládací zpráva pro Ministerstvo spravedlnosti
- 2) Dožádání cizozemskému soudu prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti
- 3) Dožádání o poskytnutí mezinárodní právní pomoci podle Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností (viz též vzor k.ř. č. 136a)
  - Žádost o doručení soudní nebo mimosoudní písemnosti v cizině
  - Osvědčení
  - Základní údaje o písemnosti
- 4) Dožádání o poskytnutí mezinárodní právní pomoci podle Úmluvy o provádění důkazů ve věcech občanských a obchodních
- 5) Dožádání zastupitelskému úřadu ČR o doručení
- 6a) Usnesení soudu o uložení písemného prohlášení
- 6b) Místopřísežné prohlášení
- 7) Návrh na uznání a nařízení výkonu rozhodnutí soudu ČR ve věci výživného pro oprávněného žijícího na území ČR proti povinnému žijícímu v cizině
- 8) Vyřízení dožádání cizího soudu
- 9) Oznámení o úmrtí cizince na území ČR zaslané přímo cizímu zastupitelskému úřadu
- 10) Zaslání rozhodnutí, které může vyvolat zápis v matrice cizího státu, přímo cizímu zastupitelskému úřadu
- 11) Doručný list pro doručení v cizině (viz též vzor k.ř. č. 135)
- 12) Doručný list pro doručení v cizině zvláštní formou (viz též vzor k.ř. č. 136)
- 13) Žádost o doručení písemností určeným osobám v Ruské federaci / Běloruské republice (viz též vzor k.ř. č. 161)
- 14) Dožádání o provedení procesního úkonu v Ruské federaci / Běloruské republice (viz též vzor k.ř. č. 162)
- 15) Sdělení justičních orgánů České republiky o vyřízení dožádání o provedení procesního úkonu / o doručení písemností (viz též vzor k.ř. č. 163)

Poznámka: Povinné formuláře k právním předpisům ES lze nalézt stránkách Evropského soudního atlasu.

Na těchto stránkách lze vyplňovat formuláře, které jsou za tímto účelem připraveny on-line, měnit jejich jazykovou verzi po vyplnění a před vytisknutím (tak, aby osoba, která formulář přijme, byla schopna jej přečíst ve svém vlastním jazyce), formuláře si ukládat a elektronickou cestou je zasílat.

PŘÍLOHA č. 5

Seznamy států vázaných některými pro praxi důležitými mnohostrannými mezinárodními úmluvami

(Tento přehled je pouze informativní, aktuální seznam smluvních stran lze najít na webových stránkách příslušných mezinárodních organizací uvedených u jednotlivých úmluv)

- 1) Rady Evropy (Evropské úmluvy) - <http://conventions.coe.int> - v sekci „Treaties“
- 2) OSN - <http://treaties.un.org/> - v sekci „Databases“
- 3) Haagské konference mezinárodního práva soukromého (Haagské úmluvy) - <http://www.hcch.net> - v sekci „Conventions“

Úmluva o vymáhání výživného v cizině, 20. 6. 1956 (New York) - OSN

Vyhláška č. 33/1959 Sb.

Alžír, Argentina, Austrálie, Barbados, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Brazílie, Burkina Faso, Cape Verde, Černá Hora, Česká republika, Dánsko, Ecuador, Estonsko, Filipíny, Finsko, Francie, Chorvatsko, Guatemala, Haiti, Chile, Irsko, Itálie, Izrael, Kazachstán, Kolumbie, Kypr, Kyrgystán, Libérie, Seychely, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie (FYROM), Maroko, Mexiko, Moldávie, Monako, Niger, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Pákistán, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Srí Lanka, Srbsko, SRN, Středoafriická republika, Surinam, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Tunisko, Turecko, Ukrajina, Uruguay, Vatikán (Svatý stolec - Holy See), Velká Británie.

Seznam států, které jsou vázány mezinárodní Úmlouvou o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí o výživovací povinnosti k dětem, 15. 4. 1958 (Haag) - Haagská konference, č. 9

Vyhláška č. 14/1974 Sb.

Belgie, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Lichtenštejnsko, Maďarsko, Nizozemí, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovenská republika, SRN, Surinam, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko.

Seznam států, které jsou vázány mezinárodní Úmlouvou o uznávání a výkonu rozhodnutí o výživovací povinnosti, 2. 10. 1973 (Haag) - Haagská konference, č. 23

Vyhláška č. 132/1976 Sb.

Austrálie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Řecko, Slovenská republika, SRN, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie.

Seznam států, které jsou vázány mezinárodní Úmlouvou o uznávání rozvodů a zrušení manželského soužití, 1. 6. 1970 (Haag) - Haagská konference, č. 18

Vyhláška č. 131/1976 Sb.

Austrálie, Česká republika, Dánsko, Egypt, Estonsko, Finsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Slovenská republika, Švédsko, Švýcarsko, Velká Británie.

Seznam států, které jsou vázány mezinárodní Úmlouvou o právu použitelném na dopravní nehody, 4. 5. 1971 (Haag) - Haagská konference, č. 19

Vyhláška č. 130/1976 Sb.

Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Česká republika, Francie, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Makedonie (FYROM), Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Slovenská republika, Slovinsko, Španělsko, Švýcarsko, Srbsko.

Seznam států, které jsou vázány Úmlouvou o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin, 5. 10. 1961 (Haag) - Haagská konference, č. 12

Sdělení č. 45/1999 Sb.

Albánie, Andorra, Antigua a Barbuda, Argentina, Arménie, Austrálie, Ázerbájdžán, Bahamy, Barbados, Belgie, Belize, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Botswana, Brunej Darussalam, Bulharsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Cookovy ostrovy, Česká republika, Dominikánská republika, Ekvádor, Estonsko, Fidži, Finsko, Francie, Grenada, Honduras, Chorvatsko, Indie, Irsko, Island, Itálie, Izrael, Japonsko, JAR, Kazachstán, Kolumbie, Kypr, Lesotho, Libérie, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Macau a Hongkong (pouze tato území Číny), Maďarsko, Malawi, Malta, Marshallovy ostrovy, Mauricius, Mexiko, Namibie, Německo, Niue, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Panama, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Salvador, Samoa, San Marino, Santa Lucia, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Surinam, Svatý Kryštof a Nevis, Svazijsko, Srbsko a Černá Hora, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Tonga, Trinidad a Tobago, Turecko, USA, Velká Británie, Venezuela, Ukrajina.

Seznam států, které jsou vázány Úmluvou o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, 25. 10. 1980 (Haag) - Haagská konference, č. 28

Vyhláška č. 34/1998 Sb.

Albánie, Argentina, Arménie, Austrálie, Bahamy, Belgie, Belize, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Brazílie, Bulharsko, Burkina Faso, Česká republika, Černá hora, Dánsko, Dominikánská republika, Ecuador, El Salvador, Estonsko, Fidži, Finsko, Francie, Gruzie, Guatemala, Honduras, Hongkong a Macau (pouze tato území Číny), Chile, Chorvatsko, Irsko, Island, Itálie, Izrael, JAR, Kanada, Kolumbie, Kostarika, Kypr, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie (FYROM), Malta, Mauritius, Mexiko, Moldávie, Monako, Německo, Nikaragua, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Panama, Paraguay, Peru, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Salvador, San Marino, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Srbsko, Srí Lanka, Španělsko, Svatý Kryštof a Nevis, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Uruguay, USA, Uzbekistán, Velká Británie, Venezuela, Thajsko, Trinidad a Tobago, Turkmenistán, Zimbabve.

Seznam států, které jsou vázány Úmluvou o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení, 29. 5. 1993 (Haag)

- Haagská konference, č. 33

Sdělení č. 43/2000 Sb.m.s.

Albánie, Andorra, Arménie, Austrálie, Ázerbájdžán, Belgie, Belize, Bělorusko, Bolívie, Brazílie, Bulharsko, Burkina Faso, Burundi, Cape verde, Česká republika, Čína (od 1.1.2006), Dánsko, Dominikánská republika, Ecuador, El Salvador, Estonsko, Filipíny, Finsko, Francie, Gruzie, Guatemala, Guinea, Chile, Indie, Irsko, Island, Itálie, Izrael, JAR, Kambodža, Kanada, Keňa, Kolumbie, Kostarika, Kuba, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Madagaskar, Mali, Mauricius, Maďarsko, Malta, Mexiko, Moldávie, Monako, Mongolsko, Německo, Nepál, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Panama, Paraguay, Peru, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, San Marino, Salvador, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Srí Lanka, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Thajsko, Togo, Turecko, Uruguay, USA, Velká Británie, Venezuela.

Seznam států, které jsou vázány Úmluvou o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních, 18. 3. 1970 (Haag) - Haagská konference, č. 20

Vyhláška č. 129/1976 Sb.

Argentina, Austrálie, Barbados, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Čína, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Indie, Island, Itálie, Izrael, Jihoafrická republika, Kuvajt, Lotyšsko, Litva, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Maďarsko, Mexiko, Monako, Německo, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Rusko, Seychely, Singapur, Slovensko, Slovinsko, Srí Lanka, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, USA, Velká Británie, Venezuela.

Seznam států, které jsou vázány Úmluvou o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, 15. 11. 1965 (Haag) - Haagská konference, č. 14

Vyhláška č. 85/1982 Sb.

Albánie, Antigua a Barbuda, Argentina, Bahamy, Barbados, Bělorusko, Belgie, Bosna a Hercegovina, Botswana, Bulharsko, Čína, Chorvatsko, Kanada, Kypr, Česká republika, Dánsko, Egypt, Estonsko, Finsko, Francie, Indie, Irsko, Island, Itálie, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Korea, Kuvajt, Lotyšsko, Litva, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie (FYROM), Malawi, Mexiko, Monako, Německo, Nizozemí, Norsko, Pákistán, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Rusko, San Marino, Seychely, Singapur, Slovensko, Slovinsko, Srí Lanka, Svatý Vincenc a Grenadiny, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie, Venezuela.

Seznam států, které jsou vázány Úmluvou o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, 19. 10. 1996 (Haag) - Haagská konference, č. 34

Sdělení č. 141/2001 Sb.m.s.

Albánie, Arménie, Austrálie, Bulharsko, Chorvatsko, Česká republika, Dánsko, Ekvádor, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Maroko, Monako, Rakousko, Slovensko, Slovinsko, Švýcarsko, Ukrajina, Uruguay.

Seznam států, které jsou vázány Evropská úmluvou o poskytování informací o cizím právu, 7. 6. 1968 (Londýn) -

Rada Evropy, č. 62

Sdělení č. 221/1998 Sb.

Albánie, Andora, Arménie, Ázerbájdžán, Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá hora, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Island, Irsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Lichtenštejnsko, Maďarsko, Makedonie (FYROM), Malta, Moldávie, Monako, Německo, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Řecko, San Marino, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie.

PŘÍLOHA č. 6

**Seznam států, do nichž nelze zasílat soudní písemnosti
přímo poštou podle čl. 10 odst. a)
Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností
v cizině ve věcech občanských a obchodních
(vyhl. č. 85/1982 Sb.)**

(Tento seznam je pouze informativní, aktuální informace jsou dostupné na webových stránkách Haagské konference pod záložkou „Authorities - Central authority & practical information“ nebo v části „Status table - Res/D/N“ (výhrady, deklarace))

- 1) Argentina
- 2) Čínská lidová republika
- 3) Egypt
- 4) Norsko
- 5) Korejská republika
- 6) Kuvajt
- 7) Mexiko
- 8) Ruská federace
- 9) San Marino
- 10) Srí Lanka
- 11) Švýcarsko
- 12) Turecko
- 13) Ukrajina
- 14) Venezuela

Poznámka: Platí pouze pro účely aplikace výše zmíněné Úmluvy. Ve vztahu k členským státům EU má přednost nařízení Rady (ES) č. 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, které mimo jiné umožňuje zasílat písemnosti do členských států EU přímo poštou.

PŘÍLOHA č. 7**Seznam států, s nimiž je ve dvoustranné mezinárodní smlouvě dohodnuto automatické zaslání
pravomocných soudních rozhodnutí, která mohou vyvolat zápis v matrice cizího státu**

- 1) Afgánistán (čl. 16 vyhl. č. 44/1983 Sb.)
- 2) Alžírsko (čl. 15 vyhl. č. 17/1984 Sb.)
- 3) Bosna a Hercegovina (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 4) Bulharsko (čl. 24 vyhl. č. 3/1978 Sb.)
- 5) Černá hora (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 6) Chorvatsko (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 7) Francie (čl. 17 odst. 1 vyhl. č. 83/1985 Sb.)
- 8) Jemen (čl. 16 odst. 1 vyhl. č. 76/1990 Sb.)
- 9) Kuba (čl. 57 odst. 2 vyhl. č. 80/1981 Sb.)
- 10) Kypr (čl. 16 a 17 vyhl. č. 96/1983 Sb.)
- 11) Maďarsko (čl. 16-17 vyhl. č. 63/1990 Sb.)
- 12) Makedonie (FYROM) (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 13) Mongolsko (čl. 64 vyhl. č. 106/1978 Sb.)
- 14) Polsko (čl. 16 a 17 vyhl. č. 42/1989 Sb.)
- 15) Slovinsko (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 16) Srbsko (čl. 62 odst. 2 vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 17) Sýrie (čl. 23 vyhl. č. 8/1986 Sb.)
- 18) Španělsko (čl. 15 vyhl. č. 6/1989 Sb.)
- 19) Vietnam (čl. 57 vyhl. č. 98/1984 Sb.)

PŘÍLOHA č. 8**Seznam států, v nichž si zastupitelský úřad ČR musí předem vyžádat souhlas s vyřizováním dožádání o zajištění důkazu ve vztahu k českému občanovi
(čl. 15 Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních - vyhl. č. 129/1976 Sb.)**

- 1) Austrálie
- 2) Dánsko
- 3) Island
- 4) Lichtenštejnsko
- 5) Norko
- 6) Švýcarsko

**Seznam států, v nichž si zastupitelský úřad ČR nemusí předem vyžádat souhlas s vyřizováním dožádání o zajištění důkazu ve vztahu k občanovi dožádaného či třetího státu
(čl. 16 Úmluvy o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských a obchodních - vyhl. č. 129/1976 Sb.)**

- 1) Bělorusko
- 2) Spojené státy americké

PŘÍLOHA č. 9**Seznam států, v nichž je zpoplatněno doručování písemností****I. Podle Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních (vyhl. č. 85/1982 Sb.)**

Bližší informace lze nalézt na webových stránkách Haagské konference v anglickém jazyce pod záložkou „Authorities - Central authority & practical information“.

- 1) Bahamy (80 USD / 160 USD při nesprávném uvedení adresy)
- 2) Japonsko - v určitých případech, pokud doručování provádí tzv. „marshal“
- 3) Kanada (50 CAD)
- 4) Spojené státy americké (95 USD, bližší informace na webových stránkách ministerstva)

II. Podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručování písemností

Bližší informace lze nalézt na webových stránkách Evropského soudního atlasu v sekci „Sdělení členských států“, náklady nesmí notifikovanou částku přesáhnout.

- 1) Belgie (135 EUR)
- 2) Dánsko (32,36 DKK plus přepravní náklady)
- 3) Německo (až 20,50 EUR - vypočítáno v souladu s právními předpisy o soudních poplatcích v závislosti na druhu požadované služby)
- 4) Francie (50 EUR)
- 5) Kypr (5 EUR za písemnost)
- 6) Lucembursko (138 EUR)
- 7) Nizozemí (65 EUR)
- 8) Slovensko (6,64 EUR - pouze za určitých okolností, je-li doručováno prostřednictvím soudního vykonavatele)
- 9) Spojené království
  - a) Anglie a Wales: bez poplatku;
  - b) Skotsko: 83,80 £ za osobní doručení; 39,20 £ za poštovní doručení - nepoužije se na doručování poštou podle článku 14;
  - c) Severní Irsko: 45 £, doručování společně s ručením omezeným zdarma - písemnosti pro fyzické osoby jsou doručovány osobně, písemnosti pro společnosti s ručením omezeným jsou doručovány poštou

PŘÍLOHA č. 10**Seznam států, s nimiž je ve dvoustranné mezinárodní smlouvě sjednáno vzájemné zjišťování adres**

- 1) Afgánistán (vyhl. č. 44/1983 Sb.)
- 2) Albánie (vyhl. č. 97/1960 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 3) Alžírsko (vyhl. č. 17/1984 Sb.)
- 4) Belgie (vyhl. č. 59/1986 Sb.)
- 5) Bělorusko (vyhl. č. 95/1983 Sb.)
- 6) Bosna a Hercegovina (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 7) Bulharsko (vyhl. č. 3/1978 Sb.)
- 8) Černá Hora (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 9) Francie (vyhl. č. 83/1985 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání (nutné znát alespoň département, kde se osoba nachází)
- 10) Gruzie (vyhl. č. 95/1983 Sb.)
- 11) Chorvatsko (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 12) Itálie (sdělení č. 508/1990 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 13) Jemen (sdělení č. 76/1990 Sb.)
- 14) KLDK (vyhl. č. 93/1989 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 15) Kuba (vyhl. č. 80/1981 Sb.)
- 16) Kypr (vyhl. č. 96/1983 Sb.)
- 17) Kyrgyzstán (vyhl. č. 95/1983 Sb.)
- 18) Maďarsko (sdělení MZV č. 63/1990 Sb.)
- 19) Makedonie (FYROM) (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 20) Moldávie (vyhl. č. 95/1983 Sb.)
- 21) Mongolsko (vyhl. č. 106/1978 sb.)- pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 22) Polsko (vyhl. č. 42/1989 Sb.)
- 23) Rakousko (vyhl. č. 9/1963 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 24) Rumunsko (sdělení č. 1/1996 Sb.) - pouze v souvislosti s vyřizováním dožádání
- 25) Rusko (vyhl. č. 95/1983 Sb.)
- 26) Řecko (vyhl. č. 102/1983 Sb.)
- 27) Slovensko (sdělení č. 209/1993 Sb.)
- 28) Slovinsko (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 29) Srbsko (vyhl. č. 207/1964 Sb.)
- 30) Sýrie (vyhl. č. 8/1986 Sb.)
- 31) Španělsko (vyhl. č. 6/1989 Sb.)
- 32) Ukrajina (sdělení č. 123/2002 Sb.m.s.)
- 33) Uzbekistán (sdělení č. 133/2003 Sb.m.s.)
- 34) Vietnam (vyhl. č. 98/1984 Sb.)

VZORY

Vzor 1

Předkládací zpráva pro Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti ČR

Vyšehradská 16
128 10 Praha 2**Věc: Ukrajina - dožádání o právní pomoc (Marie Š. proti Juriji Š., rozvod manželství)**

Obvodní soud pro Prahu 8 Vám ve shora uvedené věci zasílá dožádání ze dne 13. 1. 1995 určené příslušnému soudu pro Stěpanovku, Mukačevskij rajon, Ukrajina a připojené listiny se žádostí, aby bylo zprostředkováno doručení dožádanému soudu a aby doklady o vyřízení dožádání byly zdejšímu soudu vráceny.

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudcePřílohy: dožádání ze dne 16. 3. 2004
stejnopis žaloby - 2x
předvolání k jednání na den 7. 9. 2004 a 9. 11. 2004 - 2x

Vzor 2

**Dožádání cizozemskému soudu
prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti**

Sp. zn. ....
V Praze dne .....

**Soudu příslušnému pro Stěpanovku,
Mukačevskij rajon, Lvovskaja oblast, Ukrajina**

Vážení,

Obvodní soud pro Prahu 8 se sídlem v Praze 1, Dlážďená 5 se na Vás obrací se žádostí o právní pomoc podle Smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci ve věcech občanských podepsané dne 28. 5. 2001 v Kyjevě, v právní věci žalobkyně Marie Š., české občanky, bytem Praha 8, Sokolovská 5/278 proti žalovanému Juriji Š., ukrajinskému občanu, bytem Stěpanovka, Mukačevskij rajon, Lvovskaja oblast, Ukrajina, o rozvod manželství.

Podepsaný soud uctivě žádá:

- I. aby žalovanému Juriji Š. byly doručeny soudní písemnosti, a to žaloba a předvolání k jednání,
- II. aby žalovaný Jurij Š. byl jako účastník řízení, podle Vašich procesních předpisů vyslechnut do protokolu k následujícím otázkám:
  - a) Sdělte soudu, zda souhlasíte s rozvodem manželství, nebo zda a z jakých důvodů navrhuje zamítnutí žaloby.
  - b) Sdělte, z jakých důvodů jste uzavřel manželství s Marií Š., zda a jakou dobu byly Vaše vztahy spokojené.
  - c) Sdělte, kdy začalo docházet mezi Vámi k neshodám, čeho se tyto neshody týkaly a jak jste se tyto neshody pokusil řešit.
  - d) Sdělte, do kdy jste vedli s manželkou společnou domácnost a z jakého důvodu bylo ukončeno Vaše společné bydlení. Kdy došlo k ukončení intimních styků.
  - e) Máte dosud k žalobkyni citový vztah? Sdělte, zda a případně jakým způsobem od roku 1998 se žalobkyně komunikuje.
  - f) K potvrzení Vašich tvrzení, které jsou v rozporu se žalobou, můžete navrhnout provedení důkazů, např. výslech svědků, nebo listinné důkazy.

Děkujeme předem za péči, kterou věnujete vyřízení našeho dožádání, a prosíme o vrácení dokladu o doručení a protokolu o výslechu žalovaného.

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

Přílohy: žaloba (s překladem do ukrajinského jazyka)
předvolání k jednání na 16. 2. 2006 (s překladem do ukrajinského jazyka)

Vzor 3

ŽÁDOST
O DORUČENÍ SOUDNÍ NEBO MIMOSOUDNÍ PÍSEMNOSTI V CIZINĚ
REQUÊT
FOR SERVICE ABROAD OF JUDICIAL OR EXTRAJUDICIAL DOCUMENTS
DEMANDE
AUX FINS DE SIGNIFICATION OU DE NOTIFICATION A L'ÉTRANGER
D'UN ACTE JUDICIAIRE OU EXTRAJUDICIAIRE

Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, podepsaná v Haagu dne 15. listopadu 1965
 Convention on the service abroad of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters, signed at The Hague, the 15th of November, 1965
 Convention relative à la signification et à la notification à l'étranger des actes judiciaires ou extrajudiciaires en matière civile ou commerciale, signée à La Haye, le 15 Novembre 1965

Totožnost a adresa žadatele Identity and address of the applicant Identité et adresse du requérant	Adresa příjímajícího orgánu Address of receiving authority Adresse de l'autorité destinataire
--	---

Podepsaný žadatel má čest zaslat - a to dvojmo - přijímajícímu orgánu listiny dále uvedené v soupisu a žádá jej podle článku 5 uvedené úmluvy, aby je v jednom exempláři nechal neprodeně předat adresátu, tj. (totožnost a adresa)

The undersigned applicant has the honour to transmit - in duplicate - the documents listed below and, in conformity with article 5 of the above-mentioned Convention, requests prompt service of one copy thereof on the addressee, i.e.,

Le requérant soussigné a l'honneur de faire parvenir - en double exemplaire - à l'autorité destinataire les documents ci-dessous énumérés, en la priant, conformément à l'article 5 de la Convention précitée, d'en faire remettre sans retard un exemplaire au destinataire, à savoir:

(Totožnost a adresa) .....
 (identity and address)
 (identité et adresse)

a) podle ustanovení článku 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy,^{*)}
 in accordance with the provisions of sub-paragraph (a) of the first paragraph of article 5 of the Convention,^{*)}
 selon les formes légales (article 5, alinéa premier, lettre a).^{*)}

b) touto zvláštní formou (článek 5 odst. 1 písm. b):^{*)}
 in accordance with the following particular method (sub-paragraph (b) of the first paragraph of article 5):^{*)}
 selon la forme particulière suivante (article 5, alinéa premier, lettre b):^{*)}

.....

.....

c) popřípadě předáním adresátovi (článek 5 odst. 2),^{*)}
 by delivery to the addressee, if he accepts it voluntarily (second paragraph of article 5),^{*)}
 le cas échéant, par remise simple (article 5, alinéa 2).^{*)}

Tento orgán se žádá, aby zaslal nebo nechal zaslat žadateli jeden exemplář písemností - jejich příloh^{*)} - s osvědčením, které je na rubu.

The authority is requested to return or to have returned to the applicant a copy of the documents - and of the annexes^{*)} - with a certificate as provided on the reverse side.

Cette autorité est priée de renvoyer ou de faire renvoyer au requérant un exemplaire de l'acte - et de ses annexes^{*)} - avec l'attestation figurant au verso.

Soupis listin
List of documents
Énumération des pièces

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dáno v ....., dne .....

Done at   the

Fait à   le

Podpis a/nebo razítko.
Signature and/or stamp.
Signature et/ou cachet.

---

^{*)} *nehodící se škrtněte.*
Delete if inappropriate
Rayer les mentions inutiles.

OSVĚDČENÍ
CERTIFICATE
ATTESTATION

Podepsaný orgán má čest osvědčit podle článku 6 uvedené úmluvy,
The undersigned authority has the honour to certify, in conformity with article 6 of the Convention,
L'autorité soussignée a l'honneur d'attester conformément à l'article 6 de ladite Convention,

1. že písemnost byla doručena ^{*)}
that the document has been served ^{*)}
que la demande a été exécutée ^{*)}
- dne (datum) .....
the (date)
le (date)
- v (obec, ulice, číslo) .....
at (place, street, number)
à (localité, rue, numéro)
- jednou z následujících forem stanovených článkem 5:
in one of the following methods authorised by article 5:
dans une des formes suivantes prévues à l'article 5:
- a) podle článku 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy ^{*)}
in accordance with the provisions of sub-paragraph a) of the first paragraph of article 5 of the Convention, ^{*)}
selon les formes légales (article 5, alinéa premier, lettre a), ^{*)}
- b) touto zvláštní formou: ^{*)} .....
in accordance with the following particular method: ^{*)}
selon la forme particulière suivante: ^{*)}
- c) předáním adresátovi, který ji dobrovolně přijal, ^{*)}
by delivery to the addressee, who accepted it voluntarily, ^{*)}
par remise simple. ^{*)}

Listiny uvedené v žádosti byly předány:
The documents referred to in the request have been delivered to:
Les documents mentionnés dans la demande ont été remis à:

- (totožnost a podpis osoby) .....
(identity and description of person)
(identité et qualité de la personne)
- vztahy příbuzenské, nadřízenosti či podřízenosti a jiné s adresátem písemnosti:
relationship to the addressee (family, business or other):
liens de parenté, de subordination ou autres, avec le destinataire de l'acte:
- .....

2. že písemnost nebyla doručena, a to z těchto důvodů: ^{*)}
that the document has not been served, by reason of the following facts: ^{*)}
que la demande n'a pas été exécutée, en raison des faits suivants: ^{*)}
- .....
- .....
- .....

Podle článku 12 odst. 2 uvedené úmluvy se žadatel žádá, aby zaplatil nebo nahradil náklady, jejichž rozpis je uveden v příloženém výkazu. ^{*)}

In conformity with the second paragraph of article 12 of the Convention, the applicant is requested to pay reimburse the expenses detailed in the attached statement. ^{*)}

Conformément à l'article 12, alinéa 2, de ladite Convention, le requérant est prié de payer ou de rembourser les frais dont le détail figure au mémoire ci-joint. ^{*)}

Příloha
Annexes
Annexes

Odeslané listiny: .....
Documents returned:
Pièces renvoyées:

Případné doklady o doručení:
In appropriate cases, documents establishing the service:
Le cas échéant, les documents justificatifs de l'exécution:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dáno v ....., dne .....

Done at the

Fait à le

Podpis a/nebo razítko.
Signature and/or stamp.
Signature et/ou cachet.

---

^{*)} *nehodící se škrtněte.*
Delete if inappropriate
Rayer les mentions inutiles.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PÍSEMNOSTI
SUMMARY OF THE DOCUMENT TO BE SERVED
ÉLÉMENTS ESSENTIELS DE L'ACTE

Úmluva o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních podepsaná
v Haagu dne 15. listopadu 1965

(článek 5 odst. 4)

Convention on the service abroad of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial
matters, signed at the Hague, the 15th of November, 1965

(article 5, fourth paragraph)

Convention relative à la signification et à la notification à l'étranger des actes judiciaires et extra-judiciaires en matière
civile ou commerciale, signée à La Haye, le 15 novembre 1965

(article 5, alinéa 4)

Název a adresa žádajícího orgánu: .....

Name and address of the requesting authority:

Nom et adresse de l'autorité requérante:

Totožnost stran: *) .....

Particulars of the parties: *)

Identité des parties: *)

SOUDNÍ PÍSEMNOST**)
JUDICIAL DOCUMENT**)
ACTE JUDICIAIRE**)

Povaha a předmět písemnosti: .....

Nature and purpose of the document:

Nature et objet de l'acte:

Datum a předmět řízení, popřípadě hodnota předmětu sporu:

Nature and purpose of the proceedings and, where appropriate, the amount in dispute:

Nature et objet de l'instance, les cas échéant, le montant du litige:

.....
.....
.....

Datum a místo dostavení se k jednání: **) .....

Date and place for entering appearance: **)

Date et lieu de la comparution: **)

Justiční orgán, který vydal rozhodnutí: **) .....

Court which has given judgment: **)

Jurisdiction qui a rendu la décision: **)

Datum rozhodnutí: **) .....

Date of judgment: **)

Date de la décision: **)

Lhůty stanovené v písemnosti: **) .....

Time limits stated in the document: **)

Indication des délais figurant dans l'acte: **)

MIMOSODNÍ PÍSEMNOST**)
EXTRAJUDICIAL DOCUMENT**)
ACTE EXTRAJUDICIAIRE**)

Povaha a předmět písemnosti: .....

Nature and purpose of the document:

Nature et objet de l'acte:

Lhůty stanovené v písemnosti: **) .....

Time-limits stated in the document: **)

Indication des délais figurant dans l'acte: **)

*) *Totožnost a adresa osoby zainteresované na předání písemnosti, je-li taková osoba.*

If appropriate, identity and address of the person interested in the transmission of the document.

S'il y a lieu, identité et adresse de la personne intéressée à la transmission de l'acte.

**) *Nehodící se škrtněte.*

Delete if inappropriate

Rayer les mentions inutiles.

Vzor 4

Dožádání o poskytnutí mezinárodní právní pomoci podle Úmluvy o provádění důkazů cizině ve věcech občanských a obchodních z 18. března 1970**Request for International Judicial Assistance pursuant to the Hague Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters**

1. Sender Odesílatel	(identity and address) (označení a adresa)
2. Central authority of the Requested State Ústřední orgán dožádaného státu	(identity and address) (označení a adresa)
3. Person to whom the executed request is to be returned Osoba (orgán), které má být vráceno dožádání po vyhovění	(identity and address) (označení a adresa)
4. Specification of the date by which the requesting authority requires receipt of the response to the Letter of Request Datum, do něhož dožadující orgán žádá odpověď na dožádání ^{*)}	Date Datum
	Reason for urgency Důvod naléhavosti (spěšnosti)

**IN CONFORMITY WITH ARTICLE 3 OF THE CONVENTION, THE UNDERSIGNED APPLICANT HAS THE HONOUR TO SUBMIT THE FOLLOWING REQUEST:
V SOULADU S ČLÁNKEM 3 ÚMLUVY MÁ PODEPSANÝ ŽADATEL ČEST PŘEDLOŽIT NÁSLEDUJÍCÍ DO-
ŽÁDÁNÍ:**

5. a) Requesting judicial authority
(Article 3, a)
Dožadující soudní orgán
(článek 3, a)

(identity and address)
(označení a adresa)

b) To the competent authority of
(Article 3, a)
Příslušnému orgánu
(článek 3, a)

(the Requested State)
(dožádaného státu)

c) Names of the case and any identifying number
Označení případu a spisová značka

6. Names and addresses of the parties and their representatives (Article 3, b))
Jméno a adresy účastníků a jejich zástupci
(článek 3, b))

a) Plaintiff
Žalobce

Representatives
Zástupci

b) Defendant
Žalovaný

Representatives
Zástupci

c) Other parties Ostatní účastníci	
Representatives Zástupci	
7. Nature and purpose of the proceedings and summary of the facts; other necessary information (Article 3, c) Povaha a účel řízení a souhrn rozhodných skutečností; další důležité informace (článek 3, c)	
8. Evidence to be obtained or other judicial act to be performed (Article 3, d) Požadovaný důkaz nebo jiný soudní úkon, který má být proveden (článek 3, d)	
9. Identity and address of any person to be examined ^{*)} (Article 3, e) Jméno (označení) osoby, která má být vyslechnuta ^{*)} (článek 3, e)	
10. Questions to be put to the person to be examined or statement of the subject matter about which they are to be examined ^{*)} (Article 3, f) Otázky, které mají být vyslychané osobě položeny nebo prohlášení ve věci, ke které má být slyšena ^{*)} (článek 3, f)	(or see attached list) (event. viz připojený seznam)
11. Documents or other property to be inspected ^{*)} (Article 3, g) Doklady nebo ostatní věci, které mají být ohledány ^{*)} (článek 3, g)	(specify whether it is to be produced, copied, etc.) (označit, zda mají být předloženy, pořízeny kopie atd.)

<p>12. Any requirement that the evidence be given on oath or affirmation and any special form to be used^{*)} (Article 3, h) Jakýkoliv požadavek týkající se přísahy, věrohodného ověření nebo zvláštní formy, jíž má být použito^{*)} (článek 3, h))</p>	<p>(in the event that the evidence cannot be taken in the manner requested, specify whether it is to be taken in such manner as provided by local law for the formal taking of evidence) (v případě, že důkaz nemůže být proveden požadovaným způsobem, uveďte, zda má být proveden způsobem, který předepisuje místní právní řád pro provedení důkazu)</p>
<p>13. Special methods or procedure to be followed^{*)} (Articles 3, i) and 9) Zvláštní způsob nebo postup, jejichž použití je požadované^{*)} (články 3, i) a 9)</p>	<p>(in the event that the evidence cannot be taken in the manner requested, specify whether it is to be taken in such manner as provided by local law) (v případě, že důkaz nemůže být proveden požadovaným způsobem, uveďte, zda má být proveden způsobem, který předepisuje místní právní řád)</p>
<p>14. Request for notification of the time and place for the execution of the Request and identity and address of any person to be notified^{*)} (Article 7) Požadavek oznámit čas a místo provedení dožádání a adresu osoby, které má být oznámeno^{*)} (článek 7)</p>	
<p>15. Request for attendance or participation of judicial personnel of the requesting authority at the execution of the Letter of Request^{*)} (Article 8) Požadavek týkající se přítomnosti nebo účasti justičního funkcionáře dožadujícího orgánu při provedení dožádání^{*)} (článek 8)</p>	
<p>16. Specification of privilege or duty to refuse to give evidence under the law of the State of origin^{*)} (Article 11, b) Vymezení oprávnění či povinnosti odmítnout vypovídat nebo předložit listinu či předmět k důkazu podle práva dožadujícího státu^{*)} (článek 11, b))</p>	
<p>17. The fees and costs incurred which are reimbursable under the second paragraph of article 14 or under article 26 of the Convention will be borne by^{*)} Poplatky a náklady, jejichž náhradu lze žádat podle druhého odstavce článku 14 nebo článku 26 a které vzniknou^{*)}</p>	
<p>DATE OF REQUEST DATUM DOŽÁDÁNÍ</p>	
<p>SIGNATURE AND SEAL OF THE REQUESTING AUTHORITY PODPIS A RAZÍTKO DOŽADUJÍCÍHO ORGÁNU</p>	

^{*)} Omit if not applicable.

Vypustit, pokud se neaplikuje.

Vzor 5

Dožádání zastupitelskému úřadu ČR o doručení
Obvodní soud pro Prahu 8

Sp. zn. ....
V Praze dne .....

Velvyslanectví ČR v Berlíně
Spolková republika Německo

nebo např.

Generální konzulát ČR v Mnichově
Spolková republika Německo

Věc: Německo - dožádání o doručení (nezletilá Francesca Y. a Rosa Maria Y. proti Antonínovi B., o náhradu škody z dopravní nehody)

Vážení,

v první věci žalobkyně: A) nezletilá Francesca Y., nar. 24. 3. 1991, bytem ..... Švýcarsko, B) Rosa Maria Y., bytem ..... Švýcarsko, obě žalobkyně zastoupené JUDr. Andreou B., advokátkou v Praze 2, proti žalovanému: Antonínovi B., bytem Praha 8, ..., zastoupený JUDr. Vladimírem M. advokátem v Praze 2, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného České pojišťovny a.s. Praha, Nad lesním divadlem 21, Praha 4, o náhradu škody z dopravní nehody, Vás žádá podepsaný soud o zprostředkování doručení písemnosti, a to usnesení ze dne 20. 4. 2004, sp. zn. 5 C 46/2003, prostřednictvím zastupitelského úřadu svědku a českému občanovi panu

Josefu Novákovi

na adresu: **DUO VICTORIAS**
c/o Cirkus BUSCH - ROLLAND
Box 1251
D - 31042 ALFELD - LEINE

Děkujeme předem za péči, kterou vyřízení tohoto dožádání věnujete, a žádáme o vrácení dokladu o doručení.

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

Přílohy: žádost o doručení
usnesení ze dne 20. 4. 2004

Vzor 6a

Usnesení soudu o uložení písemného prohlášení

Obvodní soud pro Prahu 8

Sp. zn. ....
V Praze dne .....

U S N E S E N Í

Obvodní soud pro Prahu 8 rozhodl v právní věci žalobkyně: A) nezletilá Francesca Y., nar. 24. 3. 1991, bytem ..... Švýcarsko, B) Rosa Maria Y., bytem ..... Švýcarsko, obě žalobkyně zastoupené JUDr. Andreou B., advokátkou v Praze 2, proti žalovanému: Antonínovi B., bytem Praha 8, zastoupený JUDr. Vladimírem M., advokátem v Praze 2, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného České pojišťovny, a.s. Praha, Nad lesním divadlem 21, Praha 4 o náhradu škody z dopravní nehody

t a k t o :

u k l á d á

Josefu Novákovi, datum narození....., bytem ..... Rakousko (dále jen „vyzvaná osoba“), aby se ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto usnesení ve formě písemného místopřísežného prohlášení (*event.* s podpisem úředně ověřeným způsobem obvyklým ve státě jeho pobytu, potvrzeným Apostilou dle Úmluvy o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin (Haag, 5.10.1961, publikovaná sdělením MZV č. 45/1999 Sb., dále jen "Úmluva o Apostile") / ověření podpisu musí být superlegalizováno zastupitelským úřadem ČR ve státě pobytu¹⁾ vyjádřil k následujícím otázkám:

- 1) Sdělte soudu, zda jste byl přítomen nehodě, ke které došlo v Jugoslávii mezi silnicí Surdulice a Vladicinem blízko Belo Polje dne 8. 8. 2003, při které zahynul Georg D.
- 2) Sdělte, pokud jste byl účastníkem shora uvedené nehody, kdo řídil předmětné vozidlo v době nehody a na kterých sedadlech v tomto voze byly ostatní osoby v autě sedící.
- 3) Popište přesně, jak došlo k předmětné dopravní nehodě a co bylo příčinou havárie. Sdělte, kdo zavinil tuto dopravní nehodu.
- 4) Sdělte, zda Vám bylo známo, kdo byl vlastníkem předmětného vozidla a zda vlastník vozidlo řídil v době nehody a případně kdy a z jakých důvodů přenechal řízení jiné osobě, a to které.
- 5) Sdělte, zda je Vám známo, kde zemřelý Georg D. v roce 2002 a v roce 2003 byl povinen platit daň z příjmu, a sdělte případně, zda to bylo podle českých, nebo cizích právních předpisů, a v tom případě podle kterých. Případně sdělte, pokud jste sám za obdobných podmínek pracoval, jakým způsobem jste byl Vy sám zdaňován, a pokud je to možné, předložte soudu daňové priznání za rok 2003 týkající se Vaší mzdy.

¹⁾ Jedná se o alternativy, které může justiční orgán ČR zvolit.

a) Povinnost úředního ověření podpisu nemusí vůbec ukládat.

b) Má-li pochybnosti, že by prohlášení mohla vyhotovit jiná než vyzvaná osoba, může žádat, aby byl její podpis na prohlášení úředně ověřen způsobem obvyklým ve státě jejího pobytu. Tento požadavek ovšem snižuje šanci, že jeho usnesení bude vyhověno, neboť se jedná o další administrativní (popř. i finanční) zatížení příslušné osoby. Prohlášení funguje na principu dobrovolnosti a donucovacích prostředků k vynucení odpovědi nelze použít. Úřední ověření podpisu by navíc podle § 52 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, mělo být superlegalizováno (*event.* opatřené Apostilou, jedná-li se o stát, který je smluvní stranou Úmluvy o Apostile). Superlegalizace či Apostila nejsou vyžadovány, jestliže je podpis osoby ověřen konzulárním úředníkem zastupitelského úřadu ČR v příslušném státě či v případě, že je s daným státem uzavřena dvoustranná smlouva o právní pomoci stanovující osvobození od ověřování veřejných listin.

O d ů v o d n ě n í

Předmět sporu

Pravomoc soudu České republiky je dána podle .....²⁾

Soud ukládá účastníkovi dle § 125 / třetí osobě dle § 128 / občanského soudního řádu České republiky (dále jen "o.s.ř."), aby se písemně vyjádřil ke shora uvedeným otázkám v číselném pořadí, v jakém následují za sebou, neboť zjišťované skutečnosti mají význam pro řízení vedené před zdejší soudem. Vyjádření je třeba vyhotovit ve formě písemného místopřísežného prohlášení, jehož osnova je přiložena k tomuto usnesení.

Účastník řízení se k uvedeným otázkám vyjádří pouze, pokud s tímto vyjádřením souhlasí (§ 131 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř. per analogiam).

(*event.* Podpis pod písemným místopřísežným prohlášením musí být úředně ověřen způsobem obvyklým ve státě pobytu vyzvané osoby (notářem, soudem, konzulárním úředníkem zastupitelského úřadu ČR apod.)

Bude-li podpis úředně ověřen jiným orgánem než konzulárním úředníkem zastupitelského úřadu ČR, musí být dále připojena Apostila dle čl. 1 písm. d) Úmluvy o Apostile / musí být listina superlegalizována zastupitelským úřadem ČR v tomto státě. Superlegalizaci předchází tzv. vyšší ověření listiny příslušnými orgány státu, na jehož území byla listina vyhotovena.³⁾

Písemné prohlášení zašle Josef Novák ve lhůtě 30ti dnů od doručení tohoto usnesení na adresu zdejšího soudu:

Obvodní soud pro Prahu 8
sp.zn.
Justiční areál Na Míčáncích
ul. 28. pluku 1533/29b
100 83 Praha 10 - Vršovice
CZECH REPUBLIC

P o u č e n í :

Josef Novák se poučuje o možnosti odepřít písemné prohlášení v souladu s ustanovením § 128 poslední věta a § 126 odstavec 1 o.s.ř., pokud by tím způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým nebo pokud by porušil zákonem stanovenou či státem uznávanou povinnost mlčenlivosti.

Proti tomuto usnesení není přípustné odvolání (§ 202 odst. 1 písm. a) o.s.ř.).

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

²⁾ Justiční orgán odkáže na příslušné ustanovení mezinárodní smlouvy, právního předpisu EU či ZMPS.

³⁾ Justiční orgán použije příslušnou část textu, pokud zvolil variantu b) v pozn. pod čarou č. 1.

Vzor 6b**Místopřísežné prohlášení**

Já, níže podepsaný .....
datum narození .....
Bytem .....

tímto k otázkám uvedeným v usnesení .....⁴⁾
ze dne ....., sp. zn. ....

místopřísežně prohlašuji následující.⁵⁾

Prohlašuji, že výše uvedené údaje jsou přesné, pravdivé a úplné.

V ..... dne .....

.....
podpis

⁴⁾ Vepsat název příslušného soudu uvedený na usnesení.

⁵⁾ Zodpovědět otázky uvedené v usnesení soudu v číselném pořadí, v jakém následují za sebou.

Vzor 7

**Návrh na uznání a nařízení výkonu rozhodnutí soudu ČR
ve věci výživného pro oprávněného žijícího na území
ČR proti povinnému žijícímu v cizině**

Příslušnému soudu pro .....
Bulharská republika

N á v r h

matky ..... (jméno, příjmení, bydliště) jako zákonného zástupce nezletilého .....
(jméno, příjmení, datum a místo narození, bydliště) proti povinnému ..... (jméno, příjmení, datum
a místo narození, zaměstnání, bydliště),

na uznání a nařízení výkonu

rozhodnutí českého soudu podle ustanovení článků 56-64 Smlouvy s Bulharskou republikou o právní pomoci a o úpravě
právních vztahů v občanských, rodinných a trestních věcech ze dne 25. 11. 1976.

Připojen:

- 1) Rozsudek okresního soudu v ..... ze dne ..... sp. zn. .... opatřený
doložkou právní moci, ve dvou vyhotoveních.
- 2) Potvrzení okresního soudu v ..... ze dne ..... podle ustanovení článku 60 odst. 2 písm. b)
citované Smlouvy, ve dvou vyhotoveních.
- 3) Překlady do bulharštiny.

Vážený soude,

rozsudkem okresního soudu v ..... ze dne ..... sp. zn. .... bylo rozhodnuto,
že manželství mezi českou občankou ..... (jméno, příjmení) a bulharským státním občanem .....
(jméno, příjmení) se rozvádí. Tímto rozsudkem byl nezletilý ..... (jméno, příjmení) svěřen do výchovy
a výživy matky a otci byla uložena vyživovací povinnost ve výši ..... Kč měsíčně, kterou je povinen plnit ve
stanovené výši počínaje dnem ..... Tento rozsudek nabyl právní moci dnem .....

V době, kdy probíhalo toto soudní řízení, se povinný ..... (jméno, příjmení) zdržoval na českém území,
bylo mu včas a řádně doručeno předvolání k soudnímu jednání a návrh, byl vyslechnut a bylo mu též doručeno písemné
vyhotovení rozsudku s poučením, že se proti němu může v zákonné lhůtě odvolat. Povinný odvolání proti rozsudku nepodal
a rozsudek nabyl právní moci a stal se vykonatelným dnem .....

Pokud se povinný zdržoval na českém území, bylo mu výživné sráženo z jeho platu přímo zaměstnavatelem, takže matka
obdržela výživné až do ..... Od této doby však další výživné neobdržela, neboť povinný odecestoval
trvale do Bulharska a o placení výživného nedbá.

Povinný ..... (jméno, příjmení) dluží tedy na výživném za dobu od ..... do ..... , tedy za
období ..... měsíců po .....Kč, celkem ..... Kč. Tato částka se při kurzu 1000 Kč = ... leva rovná
částce ..... leva podle směnného kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni vydání soudní-
ho rozhodnutí o výživném.

Mimo tohoto dlužného výživného je povinný ..... (jméno, příjmení) povinen platit od .....
běžné výživné po ..... Kč, tj. .... leva podle směnného kurzu devizového trhu jak shora uvedeno
měsíčně až do doby, kdy nezletilý bude schopen se sám živit.

Vzhledem ke shora uvedeným okolnostem a též proto, že shora uvedený rozsudek okresního soudu v .....
splňuje podmínky uvedené v ustanovení článků 56-58 citované Smlouvy, navrhuji, aby byl vydán tento

r o z s u d e k :

Soud uznává rozsudek okresního soudu v ..... ze dne ..... sp. zn. ...., kterým byl bulharský občan ..... (jméno, příjmení) uznán povinným, aby jako otec nezletilého ..... (jméno, příjmení), narozeného ..... české občance ..... (jméno, příjmení), platil na toto svoje nezletilé dítě výživné ..... Kč ode dne ..... a nařizuje výkon tohoto rozsudku na území Bulharské republiky.

Povinný ..... (jméno, příjmení) je na základě tohoto rozsudku povinen zaplatit za dobu od ..... do ..... dlužné výživné v částce ..... leva a dále platit od ..... běžné výživné po ..... leva ..... měsíčně až do doby, kdy nezletilý ..... (jméno, příjmení) bude schopen se sám živit. Povinnému se ukládá, aby výživné poukazoval k rukám oprávněné matky na její adresu ..... Česká republika.

Vzhledem k tomu, že podle § 162 českého občanského soudního řádu jsou rozsudky o výživném předběžně vykonatelné a s odvoláním na ustanovení článku 64 citované Smlouvy žádám, aby příslušný soud pro ..... zabezpečil výkon shora uvedeného rozsudku okresního soudu v ..... urychleně.

Podle českých právních předpisů návrh nepodléhá soudnímu poplatku, protože jde o výživné pro dítě z titulu osvobození ve smyslu ustanovení § 11 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Dvojmo

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)

Podpis oprávněné osoby

Vzor 8

Vyřízení dožádání cizího soudu

Obvodní soud pro Prahu 8
Sp. zn. ....
V Praze dne .....

Justitsministeriet
Slotsholmagade 10
1216 Kobenhava K.
Denmark

Věc: Dánsko - vyřízení dožádání o doručení písemností podle Úmluvy o doručování (Haag, 15.11.1965)

Vážení,

na základě Vašeho dožádání ze dne 27. 5. 2003 byly písemnosti, a to 1) žaloba ze dne 20. 9. 2002, 2) překlad žaloby do českého jazyka, 3) zpráva o písemném předběžném řízení a 4) překlad zprávy o písemném předběžném řízení, doručeny podle článku 5 písm. a) Úmluvy o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních ze dne 15. 11. 1965, adresátu Antonínovi B., na adresu C/O Pragoconsult, Praha 2, dne 7. 8. 2003.

Zároveň Vám zasíláme doklad Pošty Praha 2, která na základě reklamace doručanky potvrdila, že adresát zásilku osobně převzal dne 7. 8. 2003. Doručení písemností bylo provedeno do vlastních rukou adresáta způsobem stanoveným českým právním řádem podle ustanovení § 46b zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

S ujištěním hluboké úcty

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

Přílohy: potvrzení pošty
osvědčení o doručení podle Úmluvy (vzor 3)

Vzor 9

**Oznámení o úmrtí cizince na území ČR
zasílané přímo cizímu zastupitelskému úřadu**

Okresní (Obvodní) soud v .....
Sp. zn. ....

Generální konzulát
Rumunské republiky
Praha

Věc: Projednání dědictví po rumunském státním občanovi ..... (jméno, příjmení)

Okresní soud v ..... má čest v souladu s ustanovením článku 45 Smlouvy mezi Českou republikou a Rumunskou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a rodinných č. 1/1996 Sb. Vám oznámit, že dne ..... zemřel v ..... státní občan Rumunské republiky ..... (jméno, příjmení, datum a místo narození, zaměstnání, poslední bydliště).

Protokol o předběžném šetření v příloze zasíláme.

Na základě ustanovení článku citované Smlouvy jsme k zabezpečení dědictví po uvedeném občanovi provedli tato opatření: .....

Příkládáme též úmrtní list zemřelého .....

S ujištěním hluboké úcty

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

Vzor 10

**Zaslání rozhodnutí, které může vyvolat zápis v matrice cizího státu,
přímo cizímu zastupitelskému úřadu**

Okresní (Obvodní) soud v .....
Sp. zn. ....

Generální konzulát
Polské republiky
Ostrava

**Věc: Zaslání rozvodového rozsudku manželů ..... (jméno a příjmení) k provedení zápisu
v matrice v Polsku**

Okresní soud v ..... má čest v souladu s ustanovením příslušného článku Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů v občanských, rodinných a trestních věcech č. 42/1989 Sb., zaslat Vám diplomatickou cestou pravomocný rozsudek o rozvodu manželů ....., jejichž manželství bylo uzavřeno dne ..... a zapsáno v matrice v ..... v Polské republice.

Žádáme Vás, abyste připojený rozsudek zaslali příslušnému matričnímu úřadu k provedení zápisu v matrice sňatků.

V ..... dne .....

(kulaté razítko soudu)
JUDr. Jana Černá
soudce

Přílohy: rozsudek Okresního soudu X.Y. z 15. 2. 2006 o rozvodu manželství

Vzor 11

**DORUČNÝ LIST
ADVICE OF DELIVERY
ZUSTELLSCHEIN
CERTIFICAT DE TRANSMISSION
AVISO DE RECIBO
ПОДТВЕРЖДЕНИЕ О ВРУЧЕНИИ И ВРУЧЕНИИ**

okresního - krajského - Vrchního - Nejvyššího soudu v .....
 district - regional - High Court - Supreme Court in
 des Kreisgerichtes - Bezirksgerichtes - Obergerichtes - des Obersten Gerichtes in
 du tribunal de district - d'arrondissement - de la Cour supérieure - de la Cour suprême a
 del tribunal de distrito - regional - de la Corte Superior - de la Corte Suprema en
 районного - областного - высшего - верховного суда в

Číslo jednací: Reference number: Aktenzahlnummer: No. d'ordre: Núm. de referencia: Номер дела:	
Druh spisu a počet příloh: Type of file and number of annexes: Aktenart und Anzahl der Anlagen: Caractère de l'acte et nombre d'annexes: Carácter del acta y número de anexos: Род бумаги и число приложений:	
Adresa příjemce: Address of the recipient: Adresse des Empfängers: Adresse du destinataire: Dirección del destinatario: Адрес получателя:	
Podpis doučovatele: Signature of the deliverer: Unterschrift des Zustellboten: Signature de la personne chargée de la transmission de l'acte: Firma del Entregador: Подпись вручающего:	
Den doručení: Date of delivery: Tag der Zustellung: Date de la remise de l'acte: Fecha de la entrega: День вручения:	
Podpis příjemce nebo zpráva, proč doručení nebylo vykonáno: Signature of the recipient, or notice why the delivery wasn't fulfilled: Unterschrift des Empfängers oder Bericht, warum die Zustellung nicht ausgeübt wurde: Signature du destinataire. En cas de non-transmission, indiquer les motifs: Firma del destinatario, o informacion por que la entrega no fue diligenciada: Подпись получателя, или сообщение о причинах невручения:	

OBRAŤ!

Návěští:	Nelze-li spis doručit do vlastních rukou příjemce, může být doručen též každým jiným způsobem, přípustným podle zákonů platných v místě doručení.
Warning:	If it is not possible to ensure service of the file to the addressee only, it may be delivered in any other way admissible under the laws effective at the place of service.
Bekanntmachung:	Wenn die Schrift in die eigenen Hände des Empfängers nicht zugestellt werden kann, kann sie auch in jeder anderen, nach den gültigen Gesetzen im Zustellungsort zulässigen Weise zugestellt werden.
Avertissement:	Au cas où l'acte ne pourrait être remis en mains propres au destinataire, la remise pourra être effectuée de toute autre façon admissible par les lois en vigueur au lieu de destination.
Advertencia:	En caso de que no sea posible entregar el acta en manos propias del destinatario, puede ser entregado de cualquier otra forma admisible según las leyes vigentes en el lugar de destinación.
Для руководства:	Если бумагу нельзя вручить в собственные руки получателя лично, она может быть вручена любым способом предусмотренным законами места вручения.

Vzor 12

**DORUČNÝ LIST
ADVICE OF DELIVERY
ZUSTELLSCHEIN
CERTIFICAT DE TRANSMISSION
AVISO DE RECIBO
ПОДТВЕРЖДЕНИЕ О ВРУЧЕНИИ И ВРУЧЕНИИ**

okresního - krajského - Vrchního - Nejvyššího soudu v .....
 district - regional - High Court - Supreme Court in
 des Kreisgerichtetes - Bezirksgerichtes - Obergerichtes - des Obersten Gerichtes in
 du tribunal de district - d'arrondissement - de la Cour supérieure - de la Cour suprême a
 del tribunal de distrito - regional - de la Corte Superior - de la Corte Suprema en
 районного - областного - высшего - верховного суда в

Číslo jednací: Reference number: Aktenzahlnummer: No. d'ordre: Núm. de referencia: Номер дела:	
Druh spisu a počet příloh: Type of file and number of annexes: Aktenart und Anzahl der Anlagen: Caractère de l'acte et nombre d'annexes: Carácter del acta y número de anexos: Род бумаги и число приложений:	
Adresa příjemce: Address of the recipient: Adresse des Empfängers: Adresse du destinataire: Dirección del destinatario: Адрес получателя:	
Podpis doručovatele: Signature of the deliverer: Unterschrift des Zustellboten: Signature de la personne chargée de la transmission de l'acte: Firma del Entregador: Подпись вручающего:	
Den doručení: Date of delivery: Tag der Zustellung: Date de la remise de l'acte: Fecha de la entrega: День вручения:	
Podpis příjemce nebo zpráva, proč doručení nebylo vykonáno: Signature of the recipient, or notice why the delivery wasn't fulfilled: Unterschrift des Empfängers oder Bericht, warum die Zustellung nicht ausgeübt wurde: Signature du destinataire. En cas de non-transmission, indiquer les motifs: Firma del destinatario, o informacion por que la entrega no fue diligenciada: Подпись получателя, или сообщение о причинах невручения:	

OBRAŤ!

(K.ř. č. 136 - doručný list ve zvláštní formě (pro cizinu))

-
- Návěští:** Podle zákonů platných v České republice musí se stát doručení, má-li být platným, **do vlastních rukou příjemce**.
- Warning:** According to the laws effective in the Czech Republic, the service must be done **to the addressee only** in order to be valid.
- Bekanntmachung:** Nach den in der Tschechischen Republik gültigen Gesetzen muß die Zustellung, falls sie gültig sein soll, in die **eigenen Hände** des Empfängers geschehen.
- Avertissement:** D`après les lois en vigueur dans la République Tchèque, la remise, pour être valable, doit être effectuée **en mains** propres au destinataire.
- Advertencia:** Según las leyes vigentes en la República Checa, la entrega - para que sea válida - debe ser efectuada **en manos propias** del destinatario.
- Для руководства:** Согласно законам действующим в Чешской Республике вручение, для того, чтобы оно имело силу, должно состояться в **собственные руки** получателя.

Vzor 13

**Žádost o doručení písemností určeným osobám
v Ruské federaci / Běloruské republice**

**Поручение о вручении документов лицам находящимся
на территории Российской Федерации / Республики Беларусь**

Místo a datum: .....
Место и дата:

Jednací číslo: .....
Номер акта:

(V odpovědi je třeba uvést toto číslo)
(В ответе следует сослаться на этот номер)

Dožadující justiční úřad: .....
Учреждение юстиции, от которого исходит поручение:

v
в

žádá podle článku 8 a 9 Smlouvy uzavřené mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních příslušný justiční úřad, aby doručil připojenou písemnost jednoduchým odevzdáním¹⁾ - způsobem předepsaným právním řádem Ruské federace / Běloruské republiky pro doručení vlastních písemností téhož druhu²⁾ - a vrátil potvrzení o vykonaném doručení.

в соответствии со ст. 8 и 9 Договора заключенного между Чехословацкой Социалистической Республикой и Союзом Советских Социалистических республик о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам обращается к компетентному учреждению юстиции с просьбой о вручении прилагаемого документа (простая передача)¹⁾ - в соответствии с порядком, действующим в Российской Федерации / Республике Беларусь в отношении вручения документов²⁾ - и о направлении подтверждения о вручении документа.

Ruský překlad písemností určených pro doručení se připojuje²⁾ - nepřipojuje, protože se žádá o doručení odevzdáním, jestliže adresát písemnost dobrovolně převezme.¹⁾

Русский перевод документов, подлежащих вручению, прилагается²⁾ - не прилагается, поскольку это не требуется при вручении документов, если получатель согласен их добровольно принять.¹⁾

Jména, státní příslušnost, povolání a bydliště účastníků:

Фамилии, гражданство, занятие и местожительство сторон:

.....
.....

Jména a adresy jejich zmocněnců:

Фамилии и адреса их уполномоченных:

navrhovatele - žalobce: .....
истца:

odpůrce - žalovaného: .....
ответчика:

právní věc: .....
Наименование дела:

Jméno, povolání a adresa osoby, které se má písemnost doručit:

Фамилия, занятие и адрес лица, которому документ должен быть вручен:

.....
.....

Označení písemnosti, jež má být doručena:

Наименование документа, подлежащего вручению:

.....
.....

Razítko:
Печать:

Podpis:
Подпись:

¹⁾ *Nehodící se škrtněte.*

Ненужное вычеркнуть.

²⁾ *Uvedený text platí jen pro případ, že se doručení má vykonat podle právního řádu Ruské federace/Běloruské republiky. Настоящий текст применяется в том случае, когда вруение документов осуществляется в соответствии с порядком, действующим в Российской Федерации /Республике Беларусь.*

Vzor 14

**Dožádání o provedení procesního
úkonu v Ruské federaci / Běloruské republice****Поручение об исполнении отдельного процессуального действия
в Российской Федерации / Республике Беларусь**Místo a datum: .....
Место и дата:Jednací číslo: .....
Номер акта:(v odpovědi je třeba uvést toto číslo)
(В ответе следует ссылаться на этот номер)Dožadující justiční úřad (úřad): .....
Учреждение юстиции (учреждение), от которого исходит поручениеV .....
В

žádá podle článku 4 Smlouvy uzavřené mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních příslušný justiční úřad (úřad), aby provedl tento procesní úkon:

в соответствии со ст. 4 Договора заключенного между Чехословацкой Социалистической Республикой и Союзом Советских Социалистических Республик о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам обращается к компетентному учреждению юстиции (учреждению) с просьбой о выполнении отдельного процессуального действия в виде:

.....

Označení právní věci, v níž se žádá o právní pomoc:
Наименование дела, по которому ходатайствуется оказание правовой помощи:

.....

Jména účastníků, obviněných, obžalovaných nebo odsouzených, jejich státní příslušnost, povolání a bydliště nebo místo pobytu:
Фамилии сторон, обвиняемых, подсудимых или осужденных, их гражданство, занятие и постоянное место жительства или место пребывания.

.....

.....

.....

.....

Jména a adresy jejich zmocněnců:
Фамилии и адреса их уполномоченных:

.....

.....

Obsah dožádání, jakož i nutné údaje o předmětu dožádání, a ve věcech trestních i označení skutkové podstaty trestného činu:

Содержание поручения, а также необходимые сведения по существу поручения, а по уголовным делам и описание состава преступления:

.....
.....
.....

Jména a adresy svědků (účastníků), kteří mají být vyslechnuti:

Фамилии и адреса свидетелей (участников), которые должны быть допрошены:

.....
.....
.....

Skutkový stav, k němuž mají být svědkové (účastníci) slyšeni, a otázky, které mají být svědkovi (svědkům)¹⁾ účastníkovi (účastníkům)²⁾ kladeny:

Обстоятельства, по которым должны быть допрошены свидетели (участники), и вопросы, которые должны быть заданы свидетелю (свидетелям)¹⁾ - участнику (участникам)¹⁾:

.....
.....
.....
.....

Jiné procesní úkony, o jejichž provedení se žádá:

Другие процессуальные действия, о проведении которых просит вышеуказанное учреждение:

.....
.....
.....

O místě a datu provedení tohoto dožádání je třeba uvědomit (seznam osob, které je třeba uvědomit s uvedením jejich bydliště):

О месте и времени выполнения настоящего поручения должны быть уведомлены (перечень лиц, подлежащих уведомлению, с указанием их местожительства):

.....
.....
.....
.....

dožadující justiční úřad (úřad) .....
учреждение юстиции (учреждение), от которого исходит поручение

žádá, aby mu byl zaslán zápis o vyřízení dožádání spolu s připojenými potřebnými písemnostmi a oznámeny náklady, vzniklé provedením dožádání a v případě, že dožádání nemohlo být vyhověno, sděleny důvody, které vyřízení brání.
просит направить ему протокол об исполнении поручения с приложением необходимых документов и сообщение о расходах, возникших в результате исполнения поручения, а в случае невозможности исполнения поручения - сообщение об обстоятельствах, которые препятствуют исполнению поручения.

Úřední pečeť
Печать

.....
Podpis
Подпись

^{1) a} ²⁾ *Nehodící se škrtněte.*

^{1) и} ²⁾ *Ненужное вычеркнуть.*

Vzor 15

**Sdělení justičních orgánů České republiky o vyřízení dožádání o provedení procesního úkonu
/ o doručení písemností**

**Сообщение учреждений юстиции Чешской Республики об исполнении поручения о выполнении отдельного
процессуального действия
/ о вручении документов**

Místo a datum: .....
Место а дата:

Jednací číslo dožádaného justičního úřadu (úřadu): .....
Номер акга учреждения юстиции (учреждения), к которому обращено поручение:

Dožádaný justiční úřad (úřad): .....
Учреждение юстиции (учреждение), к которому обращено поручение:

V .....
B

Jednací číslo dožadujícího justičního úřadu (úřadu): .....
Номер акга учреждения юстиции (учреждения), от которого исходит поручение:

Dožadující justiční úřad (úřad): .....
Учреждение юстиции (учреждение), от которого исходит поручение

V .....
B

Na základě dožádání o provedení procesního úkonu¹⁾ - dožádání o doručení písemností²⁾ - zasílám v příloze protokol o provedení procesního úkonu¹⁾ potvrzení o doručení.²⁾

На основе поручения о выполнении отдельного процессуального действия¹⁾ - поручения о вручении документов²⁾ - направляю в приложении протокол об исполнении отдельного процессуального действия¹⁾ - подтверждение о вручении.²⁾

Oznamuji Vám, že dožádání o provedení procesního úkonu¹⁾ - dožádání o doručení písemností²⁾ - nebylo možno vykonat, protože .....

Сообщаю Вам, что поручение о выполнении отдельного процессуального действия¹⁾ - поручение о вручении документов²⁾ - невозможно было исполнить, потому что

.....
.....

¹⁾ a ²⁾ Nehodící se škrtněte.

¹⁾ и ²⁾ Ненужное вычеркнуть.

.....
.....
.....

Poskytnutím právní pomoci vznikly tyto náklady (čl. 17 Smlouvy mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních):

Вследствие оказания правовой помощи возникли следующие расходы (ст. 17 Договора между ЧССР и СССР о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам):

.....
.....
.....
.....
.....

Razítko:
Печать:

Podpis:
Попись:

